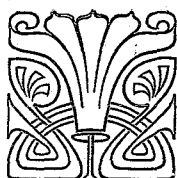

FLAADENS VIRKSOMHED UNDER VERDENSKRIGEN

1914—1919

A. ROSENDAHLS
SAMLING

KØBENHAVN
TRYKT HOS J. H. SCHULTZ A/S
1920

Indholdsfortegnelse.

	Side.
Indledning.....	5
I. Flaadens Tilstand umiddelbart før Krigens Udbrud:	
1. Materiellet.....	6
a. Linien.....	6
b. Reserven.....	6
c. Skibe til særlige Formaal.....	6
2. Personellet.....	6
3. Flaadens Krigsberedskab ved Krigens Udbrud.....	8
4. Flaadens Beholdninger af Krigsmateriel ved Krigens Udbrud.....	8
a. Søminemateriellet.....	8
b. Ammunitionsbeholdningen.....	9
c. Brændsel og Forbrugsgods.....	9
d. Proviant.....	9
e. Munderingssager.....	9
II. Sikringsstyrkens Formering og dertil knyttede Foranstaltninger:	
1. Direktiver for Sikringsstyrken.....	9
2. Sikringsstyrkens Udrustning.....	15
a. Udsendelsen af Ordre til Sikringsstyrkens Formering.....	15
b. Materiellets Udrustning.....	15
c. Ekstraordinær Indkaldelse af værnepligtigt Personel.....	16
3. Udlægningen af Minespærringer.....	16
4. Efterretnings tjenestens Etablering.....	17
a. Kystudkigs- og Kystsignalstationer.....	17
b. Udsendelse af Stationsofficerer og Efterretningsofficerer.....	18
c. Patrouiller og Rekognosceringsfartøjer.....	19
5. Bestemmelser, udstedte af Regeringen, vedrørende Regulering af eller Indskrænkninger i Sejladsen i de danske Farvande.....	19
6. Sikringsstyrkens Fordeling og de enkelte Styrkers Hovedopgaver.....	22
a. 1. Eskadre.....	23
b. 2. Eskadre.....	24
c. Den flydende Defension paa Københavns Red.....	24
d. Lille Bælts-Styrken.....	25
e. Undervandsbaads- og Flyvebaadsdelingen.....	25
f. Stationsskibet paa Jyllands Vestkyst.....	26
g. Stationsskibet ved Skagen.....	26
h. Stationsskibet ved Færøerne.....	26
i. Stationsskibet ved Island.....	26

III. Flaadens Virksomhed under Sikringsperioden:	Side.
1. <i>Neutralitetsvagten</i>	27
2. <i>Kontrol med Trafik og Fiskeri i de spærrede Farvandsafsnit</i>	31
3. <i>Foranstaltninger mod Minefaren</i>	32
4. <i>Andre Virksomheder</i>	34
IV. Flaadens Personel og Materiel under Sikringsperioden:	
1. <i>Personellet</i>	35
2. <i>Materiellet</i>	36
3. <i>Marinens Flyvevæsen under Sikringsperioden</i>	38
4. <i>Orlogsværftets Virksomhed under Sikringsperioden</i>	39
a. <i>Skibbygning og Maskinvæsen</i>	39
b. <i>Søartilleriet (Tøjhusafdelingen)</i>	39
c. <i>Søminekorpset</i>	40
d. <i>Tilvejebringelse af Materialier, Forbrugsgods m. m.</i>	41
e. <i>Orlogsværftets Bygningsvæsen</i>	41
V. Foranstaltninger efter Vaabenstilstandens Afslutning:	
1. <i>Optagelse af de danske Minespærringer</i>	42
a. <i>Sundet</i>	42
b. <i>Store Bælt</i>	43
c. <i>Lille Bælt</i>	43
2. <i>Reduktion af den udrustede Sikringsstyrke</i>	43
VI. Bekostningen ved Udrustningen og Opretholdelsen af Flaadens Sikrings-Styrke:	
<i>Bilag 1. Liste over Flaaden ved Sikringsstyrkens Formering den 1. August 1914</i>	47
<i>Bilag 2. Oversigt over Flaadens Personel den 31. Juli 1914</i>	50
<i>Bilag 3. Flaadens Krigsberedskab den 31. Juli 1914</i>	52
<i>Bilag 4. Neutralitetskrænkelser eller dermed beslægtede Handlinger paa dansk Søterritorium</i>	55
<i>Bilag 5. Oversigt over uskadelliggjorte Miner</i>	65
<i>Bilag 6. Assistance af forskellig Art, ydet af Sikringsstyrkens Skibe</i>	68
a. <i>Assistance, ydet i de hjemlige Farvande</i>	68
b. <i>Assistance, ydet af Stationsskibet ved Færøerne</i>	72
c. <i>Assistance, ydet af Stationsskibet ved Island</i>	76
<i>Bilag 7. Tilvækst i Flaadens Materiel under Sikringsperioden:</i>	
a. <i>Skibe byggede paa Orlogsværftet</i>	79
b. <i>Flyvebaade byggede paa Orlogsværftet</i>	80
c. <i>I Flaaden indgaaet Materiel, som ikke er bygget paa Orlogsværftet</i>	80
<i>Bilag 8. Oversigt over Indkøb i Løbet af Sikringsperioden af de vigtigste Sorter af Materialier og Forbrugsgods</i>	81

Indledning.

Ved Verdenskrigens Udbrud, der indlededes ved Østrig-Ungarns Krigserklæring til Serbien den 29. Juli 1914 udstedte den danske Regering under 5. August 1914 Erklæring om Statens Neutralitet (i Henhold til kgl. Anordning af 20. December 1912) og traf samtidig Foranstaltning til at haandhæve Neutraliteten, idet Flaadens og Hærens Sikringsstyrker formeredes.

Dansk Territorium til Lands er ikke blevet berørt af Krigsbegivenhederne; derimod har det danske Søterritoriums Tilgrænsning til vigtige maritime Krigsskuepladser, samt den Omstændighed, at Sundet og Bælterne danner Forbindelsesveje mellem Kattegat og Østersøen, bevirket, at Søkrigsbegivenhederne ofte har tangeret, og i nogle Tilfælde har fortsat sig ind paa dansk Søterritorium.

Det følger heraf, at Flaadens Sikringsstyrke naturligt har dannet Neutralitetsvagtens første Linie, og at den, *dels* virkede ved sin Tilstedeværelse som præventivt Værn, *dels* ved direkte Indgriben overfor de stedfundne, forsøgte eller udførte Neutralitetskrænkelser, har været af Betydning for Bevarelsen af Statens Neutralitet, idet den har varetaget de Staten, som neutral, paahvilende Forpligtelser overfor de krigsførende Magters Søstridskræfter, naar disse er komne ind paa dansk Søterritorium.

I det følgende skal gives en Oversigt om denne Virksomhed fra Flaadens Side, idet der først vil blive gjort Rede for Flaadens Tilstand og Krigsberedskab umiddelbart forinden Krigens Udbrud, derefter for de af Regeringen ved Fredsbrudet beordrede maritime Foranstaltninger, dernæst for selve Flaadens Virksomhed i Løbet af Sikringsperioden og for de Forandringer i Flaadens Personel og Materiel, som foraarsagedes ved den langvarige og omfattende Tjeneste, og endelig en Oversigt over den Bekostning som Etableringen og Opretholdelsen af Flaadens Sikringsstyrke har medført.

I. Flaadens Tilstand umiddelbart før Krigens Udbrud.

1. Materiellet.

Som det vil fremgaa af Flaadelisten, Bilag 1, bestod Flaaden den 31. Juli 1914 af følgende Skibe og Fartøjer:

a. Linien.	Bygningsaar.
3 Kystforsvarsskibe.....	1899—1908
2 Mineskibe.....	1890—1910
4 Minekraner.....	1876—1896
15 Torpedobaade.....	1893—1913
7 Undervandsbaade.....	1909—1914
2 Flyvebaade.....	1913

Endvidere hørte til Linien 2 Dampbaade og 9 Minebaade.

b. Reserven.	
1 Kystforsvarsskib.....	1896
3 Krydsere.....	1888—1894
4 Kanonbaade.....	1873—1884
8 Torpedobaade.....	1881—1891
15 Patrouillebaade.....	1879—1895

c. Skibe til særlige Formaal.	
Kongeskibet Dannebrog.....	1879
Skoleskibet, Skonnerten Ingolf.....	1876
3 Opmaalingskibe.....	1861
3 Inspektionsskibe.....	1877—1906

Endvidere Transportfartøjer, Kaserne- og Depotskibe, samt Skibe, hørende til Fyr- og Vagervæsenet.

Under Bygning var:	Paabegyndt
1 Kystforsvarsskib.....	1914
5 Undervandsbaade.....	1913—1914

2. Personellet.

Som det vil fremgaa af *Listen over Flaadens Personel den 31. Juli 1914*, — Bilag 2, — talte det faste Personel, samt de værnepligtige Klasser: Reserveløjtnanter, Reserve-læger og Underlæger, paa dette Tidspunkt følgende:

Klasse	Antal den 31. Juli 1914	Normeret Antal
Faste Søofficerer.....	129	144
Sekondløjtnanter.....	7	ubestemt
Reserve­løjtnanter.....	207	—
Marineingeniører og Maskinmestre.....	43	48
Ingeniørassistenter.....	10	ubestemt
Maskinister.....	100	123
Maskinoverkonstabler.....	6	ubestemt
Maskinkonstabler.....	31	—
Overfyrbødere.....	13	20
Faste Fyrbødere.....	106	107
Artilleriunderofficerer af 1. Klasse.....	103	94
Overkonstabler.....	7	ubestemt
Artillerikonstabler af 1. Klasse.....	0	—
— - 2. og 3. Klasse.....	35	108
Overgymnastiklærer.....	1	1
Hornblæsere.....	10	9
Matrosunderofficerer af 1. Klasse.....	101	110
Overmatroser.....	7	ubestemt
Matroser af 1. Klasse.....	1	—
— - 2. og 3. Klasse.....	41	63
Minematroser.....	26	20
Intendanter.....	11	11
Intendanturassistenter.....	1	ubestemt
Underintendanter.....	8	9
Intendanturoverkonstabler.....	2	ubestemt
Intendanturkonstabler.....	2	—
Faste Læger.....	9	9
Reservelæger.....	19	ubestemt
Underlæger.....	10	—
Auditører.....	2	2

Antallet af Befalingsmænd og ligestillede, samt faste Menige i de Klasser, for hvilke Antallet var fastsat i Loven om Søværnets Ordning af 30. September 1909, var i Følge ovenstaaende Opgørelse 738, imod 878, der skulde være det normerede Antal.

Manglerne skyldtes dels svigtende Tilgang til Kadrerne, dels den Omstændighed, at det paa det paagældende Tidspunkt endnu ikke var lykkedes at tilvejebringe det fulde Antal i den ved Søværnsloven af 1909 forordnede Stamme af faste Menige.

Medens der saaledes alt i alt manglede 140 Mand, eller en Sjettedel af det faste Personel, som Flaaden skulde være i Besiddelse af, vil det af Bilag 2 ses, at der for enkelte Klassers Vedkommende var et større Antal til Tjeneste, end normeret. Dette Forhold var hjemlet ved Søværnsloven af 1909's § 56, hvori der staar følgende:

»Ministeren bemyndiges til ved de Korpser, i hvilke der efter denne Lov foretages Reduktioner, først at lade disse indtræde, efterhaanden som den faste Stamme af menigt Mandskab haves til Raadighed«.

Yderligere bemærkes det, at *Reserve­løjtnantsklassen*, i Henhold til samme § 56 i Søværnsloven, kun var tænkt opretholdt, indtil Søofficerskorpsets Rammer var blevet fuldtallige. Det vil af det senere Afsnit IV. 2, fremgaa, at man til Besættelse af Officersposterne i den under Sikringsperioden udrustede Flaadestyrke, maatte anvende Reserve­løjtnanter i langt større Udstrækning end svarende til Vakancerne i det faste Søofficerskorp ved Krigens Udbud.

3. Flaadens Krigsberedskab ved Krigens Udbrud.

Som det vil fremgaa af Oversigten over Flaadens Krigsberedskab den 31. Juli 1914, Bilag 3, var Flaaden delt i følgende Kategorier:

a. Sikringsstyrken, hovedsagelig bestaaende af det kampkraftigste Materiel. Af Sikringsstyrken var omkring Halvdelen udrustet og paa Togt; den resterende Del var oplagt ved Orlogsværftet, krigsberedt paa et Varsel, der for Skibene var højst 24 Timer, for Torpedo- og Patrouillebaade højst 12 Timer.

b. 1. *Suppleringsstyrke*, bestaaende af ældre Materiel, der var oplagt ved Orlogsværftet, krigsberedt paa et Varsel, der for Skibene var 2×24 Timer, for Torpedo- og Patrouillebaade 24 Timer.

c. 2. *Suppleringsstyrke*, der *dels* bestod af det ældste Materiel, *dels* af Skibe, der blev underkastet et større Eftersyn, *dels* af »Skibe til særlige Formaal«. Af disse sidste var en Del udrustede og paa Togt; Resten af 2. Suppleringsstyrke var oplagt ved Orlogsværftet, og der var ikke fastsat nogen Tidsfrist indenfor hvilken den skulde kunne være krigsklar.

Det skal bemærkes, at Adskillelsen imellem »Linien« og »Reserven« ikke var strengt fulgt ved den ovennævnte Inddeling i »Sikringsstyrke«, »1. og 2. Suppleringsstyrke«, idet man for at bøde paa Faatalligheden af Skibsenheder i Linien, havde optaget de kampdygtigste Fartøjer af Reserven i Sikringsstyrken.

Den Del af Flaaden, der var udrustet og paa Togt (se Bilag 3) befandt sig den 31. Juli 1914 paa følgende Steder: *Øvelseseskadren* (2 Kystforsvarsskibe, 1 Mineskib, 9 Torpedobaade, 7 Undervandsbaade, 1 Patrouillebaad) i *Sundet*, med Undtagelse af *Mineskibet*, der laa i *Smaalandsfarvandet*.

Skoleskibet for Kadetter og Ingeniørelever, *Krydseren Hejmdal* ved København.

Skoleskibet for Konstabelskolen, *Skonnerten Ingolf* ved Island.

Inspektionsskibet Islands Falk ved Island.

Inspektionsskibet Absalon ved Esbjerg.

Opmaalings-skibene Marstrand og Willemoes ved København.

Kongeskibet Dannebrog ved København.

4. Flaadens Beholdninger af Krigsmateriel ved Krigens Udbrud.

Da ethvert paa Togt værende Orlogsskib i alt væsentligt er *krigsudrustet*, ligesom de under Oplag ved Orlogsværftet værende Skibe har en stor Del af deres Krigsudrustning om Bord, forefandt ved Krigens Udbrud det tilstedeværende Krigsmateriel *dels* opmagasinerede i de udrustede Skibe eller i de i Krigsberedskab ved Orlogsværftet oplagte Skibe, *dels* — for Reserve- og Suppleringsbeholdningernes Vedkommende, og for saadant Materiels Vedkommende, der ikke skal anvendes i de søgaaende Skibe (som f. Eks. Materiel til Minespæringerne ved København o. l.) — opmagasineret paa Orlogsværftet.

I det efterfølgende skal gives en Oversigt over *de vigtigste* samlede Beholdninger.

a. Søminemateriel.

Af *Torpedoer* havde 373 Stykker af forskellig Type, fra 35.5 til 45 cm Kaliber.

Af *passive Miner* havde 1 375 Stykker.

Af *Kabelmateriel* havdes:

212 000 m Minekabel.
293 000 m Gruppekabel.
48 000 m Stationskabel.
17 000 m Telefon- og Telegrafkabel.

b. *Ammunitionsbeholdningerne.*

Til *svært Skyts* (24 cm) havdes en Beholdning af ca. 160 Skud pr. Kanon.

Til *mellemsvært Skyts* (15 cm) havdes ca. 260 Skud pr. Kanon.

Til *let Skyts* (12 cm—47 mm) havdes Beholdninger fra ca. 400—600 Skud pr. Kanon.

Til det *letteste Skyts* af 37 mm Kaliber, der fandtes i de ældste Skibe, ca. 1 000 Skud pr. Kanon.

c. Af *Kul* fandtes paa Orlogsværftet en Beholdning af ca. 26 700 Tons; endvidere havdes ret betydelige Beholdninger af *Metaller* og *Træmaterialier* (Planker, Brædder o. s. v.) hvorimod Beholdningerne af saadanne Sorter af *Forbrugsgods* som Brændolie, Smøreolie, Sæbe, Soda, Maling, Bomuldsaffald o. s. v. der hidtil var blevet leveret i Henhold til Aarskontrakter, var relative smaa.

Som det vil fremgaa af Afsnit IV. 4. d., er der i Løbet af Sikringsperioden tilvejebragt saa store Kvanta af de nødvendige Sorter af *Forbrugsgods*, at man, ved en samtidig nøje overholdt Økonomi i de udrustede Skibe, har kunnet holde disse forsynede.

d. Af *Proviant* forefandtes ved Sikringsstyrkens Formering paa Orlogsværftets Proviantmagasin de fastsatte Minimumsbeholdninger, der for de mere holdbare Varers Vedkommende var beregnet paa 6 Maaneders Forsyning af den udrustede Flaade, medens Tilstedeværelsen af Proviantsorter, der ikke kan have paa Lager i saa lang Tid, var sikret gennem Kontrakter med de forskellige Leverandører. Disse Beholdninger blev straks indkaldte ved Sikringsstyrkens Formering.

e. Af *Munderingssager* laa Orlogsværftets Beklædningsmagasin ved Sikringsstyrkens Formering inde med den fastsatte Beholdning, baseret paa Beklædning af 5 000 Mand.

II. Sikringsstyrkens Formering og dertil knyttede Foranstaltninger.

1. Direktiver for Sikringsstyrken.

Som Følge af den politiske Situation gav Regeringen den 31. Juli 1914, Kl. 9½ EM., Ordre til Sikringsstyrkens Formering.

Den for Flaaden gældende Befaling, der tillige indeholdt Regeringens Direktiver, var følgende:

Marineministeriet.

København, den 31. Juli 1914.

Til

Den kommanderende Admiral.

I Anledning af den truende Situation har Regeringen D. D. Kl. 9½ EM. udstedt Ordre til Sikringsstyrkens Formering for Flaadens Vedkommende.

Den kommanderende Admiral overtager som Chef for Flaadens Overkommando den øverste Kommando over det samlede udrustede Flaademateriel. Det til den flydende Defension bestemte Materiel afgiver han til Defensionschefen. Endvidere overtager han Ledelsen af de maritime Foranstaltninger paa Søterritoriet, i Havne og i aaben Sø, hvis Iværksættelse ifølge deres Art er forbeholdt Regeringens Afgørelse eller til enhver Tid henhører under Marineministeren.

Af Hensyn til Samvirket med Hæren tilstiller han efter Omstændighedernes Krav Chefen for Hærens Overkommando (Chefen for 1. Generalkommando) Meddelelse om de trufne Forholdsregler og om Situationen paa Søen, ligesom han kan forvente sig tilstillet tilsvarende Meddelelser fra Chefen for Hærens Overkommando (Chefen for 1. Generalkommando).

Chefen for den flydende Defension overtager Ledelsen af det samlede Forsvar af København mod Søsiden og underlægges herved den højstbefalende i København (Chefen for 1. Generalkommando) efter de Regler, som er fastsatte i § 54 af de i Resolution af 15. April 1886 allerhøjest stadfæstede Instrukser for Tjenesten i Flaadens Skibe. Han er direkte underlagt Flaadens Overkommando i alt vedrørende Samvirket mellem Eskadren og Defensionsmateriellet og iøvrigt i Forhold vedrørende maritime Foranstaltninger i Farvandene ved København og tilstødende Havne, hvis Iværksættelse ifølge deres Art er forbeholdt Regeringens Afgørelse eller til enhver Tid henhører under Marineministeren. Om saaledes modtagne Ordre holder han den højstbefalende i København (Chefen for 1. Generalkommando) underrettet.

I Henhold til de af Regeringen trufne politiske Beslutninger vil Sikringsstyrkens Formaal være at varetage Statens Neutralitet i Overensstemmelse med Konventionerne og de i kgl. Anordning af 20. December 1912 fastsatte Bestemmelser.

Ved eventuelle Neutralitetskrænkelser skal — saavel naar disse skønnes at være tilsigtede, som hvis de synes tilfældige — i ethvert Tilfælde Regeringens Forholdsordre uopholdelig indhentes, og i intet Tilfælde maa der skrides til Angreb uden Regeringens Ordre, medmindre det sker som Forsvar (jfr. Instrukser for Tjenesten i Flaadens Skibe).

Som dansk Søterritorium betragtes Farvandet udfor dansk Kyst indtil en Afstand af 3 Sømil fra Land, undtagen hvor dansk og fremmed Søterritorium berører hinanden, i hvilket Tilfælde Territorialgrænsen angives ved Midtfarvandslinien.

sign. P. MUNCH.

Ovenstaaende Regerings-Ordre blev meddelt Flaaden ved Overkommando-Ordre Nr. 1, »Direktiv for Sikringsstyrken«, dateret den 31. Juli 1914, og i hvilken Regeringens Ordre ordret indgik som Pkt. 1.

De øvrige i
Pkt. II. Fl.
alle Meldinger til C
male Forhold indga
Overkommandostat
ningstjeneste.

Chefen for

Det samlede
chefen med følgende

- 1) Kanonbaadene der detacheres havns Minespæ Chefen for de
- 2) Torpedobaaden Dykkeren, der
- 3) Torpedobaaden manden og 2. A landsfarvandet for Delfinen)
- 4) Undervandsbaa der foreløbig e
- 5) De under Søve Orlogsværftets

Det til C-S
dighed.

Pkt. III. E
som angivet i Direk
Bevogtningen af de

Pkt. IV. D
tjene som Rettesno
liseringstilstand.

Det i Overk
Sikringsstyrke supp
er følgende:

»Ved Siden
ende Varetagelsen
Formaal: den retti
paa København ell

I Betragtning
søg, inden der mob
vindes Tid til Gen
Landgangsekspediti
imødega Landgang
heri saavidt muligt

*) Sporadiske Sp.

De øvrige i Overkommando-Ordre Nr. 1 værende Punkter, lød som følger:

Pkt. II. Flaadens Overkommando tager Station i Flaadens Stabs Lokaler, hvortil alle Meldinger til Chefen for Flaadens Overkommando, samt Meldinger, der under normale Forhold indgaar til Flaadens Efterretningsstation vil være at indsende. Flaadens Overkommandostation vil saaledes tillige være Centralorganet for Flaadens Efterretningstjeneste.

Chefen for den flydende Defensions Kommandostation paa Lynetten oprettes.

Det samlede til Sikringsstyrken hørende Flaademateriel underlægges Eskadrechefen med følgende Undtagelser:

- 1) Kanonbaadene Falster og Guldborgsund samt Patrouillebaadene Nr. 8, 9, 12 og 13, der detacheres til Raadighed for Chefen for den flydende Defension. Det til Københavns Minespæringer hørende Materiel og Københavns Krigsfyr, der underlægges Chefen for den flydende Defension (saasomt Etablering beordres).....
- 2) Torpedobaadene Havhesten, Narhvalen og Springerens, samt Undervandsbaaden Dykkeren, der underlægges Chefen for den flydende Defension.
- 3) Torpedobaadene Delfinen, Nordkaperen og Makrelen, Undervandsbaadene Havmanden og 2. April, samt Vagerinspektionsskibet Løvenørn, der detacheres til Smaalandsfarvandet i Henhold til særlig Ordre og underlægges den ældste Skibschef (Chefen for Delfinen).
- 4) Undervandsbaadene Havfruen, Thetis, Nymfen og Najaden, samt Flyvebaadene der foreløbig er Overkommandoen direkte underlagte.
- 5) De under Søværnet sorterende Telegraf- og Telefonkommunikationer i Land, herunder Orlogsværftets Radiostation, staar under direkte Kontrol af Flaadens Overkommando.

Det til C-Spæringerne*) hørende Minemateriel stilles til Eskadrechefens Raadighed.

Pkt. III. Eskadrens Station er foreløbig København og dens Opgave indtil videre, som angivet i Direktivets Pkt. 1, Varetagelsen af Statens Neutralitet i Byens Nærhed og Bevogtningen af det dertil hørende Søterritorium.

Pkt. IV. Det her angivne Direktiv for Sikringsstyrken skal indtil videre ligeledes tjene som Rettesnor for den samlede udrustede Flaade ved eventuelt indtrædende Mobiliseringstilstand.

Det i Overkommando-Ordre Nr. 1 af 31. Juli 1914 indeholdte Direktiv for Flaadens Sikringsstyrke suppleredes ved *Overkommando-Ordre Nr. 2* af 1. August 1914, hvis Ordlyd er følgende:

»Ved Siden af den i Direktivets Pkt. 1 angivne almindelige Forholdsordre angaaende Varetagelsen af Statens Neutralitet fastsættes som Sikringsstyrkens foreløbige Formaal: den rettidige Observation og Imødegaaelse af et eventuelt fjendtligt Angreb paa København eller en Landgang i Byens Nærhed.

I Betragtning af, at det under et eventuelt overraskende fjendtligt Landgangsfor-søg, inden der mobiliseres, vil være af største Betydning for Statens Forsvar, at der vindes Tid til Gennemførelsen af Mobiliseringen og Koncentration af Felthæren mod Landgangsekspeditionen, vil *den samlede udrustede Flaadestyrkes Hovedopgave* være at imødegaa Landgangsfor-søg i Hovedstadens Nærhed med alle til Raadighed staaende Midler, heri saavidt muligt indbefattet alt Defensionsmateriel med nogen offensiv Kraft.

*) Sporadiske Spæringer i Sundet udenfor Bombardementsspæringerne.

Paa tilsvarende Maade og efter Omstændighedernes Krav vil et eventuelt Flaadeangreb mod Hovedstaden saavidt muligt være at imødegaa med Assistance af Eskadren, og saaledes at Imødegaaelsen af et eventuelt samtidigt udført Landgangsforsøg i Hovedstadens Nærhed stadig forbliver Eskadrens Hovedopgave.

Den til Smaalandsfarvandet og Store Bælt detacherede Styrke vil til særlig Opgave have at sikre en rettidig Observation og Imødegaaelse af en eventuel fjendtlig Landgang rettet mod Sjællands sydlige eller vestlige Kyst. I Tilfælde af, at en Landgangsekspeditions Hovedstyrke landsættes paa nævnte Kyststrækninger, vil Dele af Eskadren saavidt muligt blive dirigeret til Imødegaaelsen af dette Angreb, ligesom omvendt — i Tilfælde af Landgang paa Sjællands østlige Kyst — den til Smaalandsfarvandet og Store Bælt detacherede Styrke vil blive dirigeret til Assistance af Eskadren ved Ordre fra Flaadens Overkommando, alt efter de foreliggende Omstændigheders Krav.

Under Hensyn til, at et eventuelt fjendtligt Landgangsforsøg kan forventes støttet af samtlige eller kort forinden udførte Flaadeangreb, bør der saavidt muligt disponeres saaledes at Søforsvarets offensive Kampkraft ikke svækkes ved Detachering eller Kamp under Anvendelse til sekundære Formaal, men søges bevaret, indtil Tidspunktet kommer, da det bør sættes ind med Hovedformaalet for Øje.

I Almindelighed vil Defensionsforsvarets Omraade under disse Omstændigheder være angivet af Bombardementsgrænsen og de herved nødvendiggjorte Modforholdsreglers Udstrækning i de til København grænsende Farvande, samt af Samvirket med Hovedstadens Landforsvar.

Bombardementsgrænsen falder saaledes normalt indenfor Defensionsforsvarets Omraade og langt fremskudte Spærringer normalt ind under det Søforsvaret udenfor København tilhørende Omraade, men Skellet mellem de to Forsvarsomraader vil være at anse som et strategisk Skel, afhængigt af Situationens Krav, og ikke som en geografisk Grænselinie. Det fornødne Samarbejde bør sikres ved, at de to Omraaders ledende Myndigheder stadig holder hinanden, saavel som Flaadens Overkommando, underrettet om Situationen og de trufne Dispositioner, og ved Aftaler sikrer disses Gennemførelse.

Senere tilkomne Direktiver.

De ved Sikringsstyrkens Formering gennem Overkommando-Ordre Nr. 1 og 2-udstedte Direktiver blev i Løbet af Sikringsperioden supplerede ved diverse Overkommando-Skrivelser og Overkommando-Ordre udsendte til forskellige Tidspunkter.

I Overkommando-Ordre Nr. 92 af 19. August 1918 er disse forskellige Tilføjelser til de oprindelige udstedte Direktiver resumerede, hvorfor man skal indskrænke sig til at citere nævnte *Overkommando-Ordre Nr. 92*.

Pkt. 1. Enhver Optræden mod Neutralitetskrænkelser skal i Reglen indledes med Protest. Magtanvendelse maa kun finde Sted, naar det sker som Forsvar eller i Henhold til særlig Forholdsordre (jfr. Overkommando-Ordre Nr. 1 og nedenstaaende Ordre).

Pkt. 2. Protest mod Neutralitetskrænkelser kan, — afhængigt af Omstændighederne — ske:

- a. Ved Affyring af løse Skud (i Forbindelse med 2 b.).
- b. Ved international Signal (i spærret Farvand efter Omstændighederne ved det befalede Afvisningssignal (Varselssignal): Om Dagen 3 røde Kugler — om Natten 3 røde Lys — viste lodret over hinanden).
- c. Mundtligt.
- d. Skriftligt.
- e. Ved skarpe Skud for Bougen af den skyldige (i Forbindelse med 2 b.).

Saavidt muligt
ved skarpe Skud f
Pkt. 3. V
«væsentlige».

Til de «væ
melserne (jfr. kgl. A
for spærret eller luk
serne for spærret el
ad den samme Vej
finde Sted (jfr. Pk

Til de «væse
maa henregnes:

- a. Direkte Angreb
Grund af stør
- b. Angreb paa et l
Grundstødning
Søterritorium
- c. Forsøg paa at g
Flaader. (jfr. I
- d. Kamp mellem
- e. Forsøg paa at
skib paa dansk

ad a. Angrebet elle
nærmere Ord

ad b. Den danske
dækker det pe
Fartøjs Plad
den Skade de
liggende For

Forts
bruges Vaab

ad c. Formen for F
Undervandsk
enten bevirke
i sidste Tilfæ
bør derfor ikk
til at gaa tilb
maa Perisko

ad d. Saafremt Fo
de kæmpemd
efter de fore

ad e. Forsøget ska
mende befin
høflig, men l
at man har C
skal disse fo

Pkt. 4. For
Neutralitetskrænkel
komst til Søterrit

Pkt. 5. Med Hensyn til Beskydning af krigsførende Magters Luftfartøjer henvises til Overkommando-Ordre Nr. 74 (Denne er dateret den 6. Oktober 1917 og har følgende Ordlyd):

Ifølge Marineministeriets Meddelelse af 5. Oktober 1917 er der mellem den danske og tyske Regering afsluttet følgende Overenskomst angaaende *tyske Luftfartøjer*, der i en Nødstilstand har til Hensigt at lande paa dansk Omraade:

»Et tysk Luftfartøj, der i en Nødstilstand har til Hensigt at lande paa dansk Højhedsomraade, skal tilkendegive denne Hensigt ved et i Forvejen aftalt, tydeligt, kendeligt Signal.

Dette Signal skal saavel Dag som Nat bestaa af:

a) For Flyvemaskiner: i Udsendelsen af en hvid Lyskugle og en rød Lyskugle saaledes at dette Signal gentages med korte Mellemrum.

b) For Luftskibe: i den samtidige Afgivelse af to meget stærkt lysende Lystegn, hvoraf det ene er hvidt, det andet rødt, hvilket Signal ligeledes skal gentages med korte Mellemrum; for at forstærke dette Signal kan Luftskibene om Dagen desuden udfolde enten to Flag, hvoraf det ene er hvidt, det andet rødt, eller et Flag bestaaende af hvide og røde Striber.

Saasnart disse Signaler er iagttaget, vil de Kongelige danske Stridskræfter afholde sig fra at beskyde Luftfartøjet, der, efter at være landet, tilligemed sin Besætning indtræder indtil Krigens Afslutning.

Ovenstaaende meddeles herved til Efterretning og Iagttagelse med Henvi-
sning til den fra Flaadens Overkommando den 5. Maj 1916 udstedte Ordre, saalydende:

»I Tilfælde af, at krigsførende Magters Luftfartøjer observeres over Søterritoriet eller over spærret eller lukket Farvand, indberettes det uopholdeligt til Flaadens Overkommando ad hurtigste Vej, hvorefter Ordre for Beskydning paa Grundlag af Marineministeriets Direktiv og afhængig af de foreliggende Omstændigheder vil blive givet af Flaadens Overkommando«.

Marineministeriet udstedte den 4. Maj 1916 følgende Direktiv for Flaadens Op-
træden overfor de krigsførende Magters Luftfartøjer i Tilfælde af Neutralitetsovertrædelse:

Marineministeriet.

4. Maj 1916.

Bestemmelser vedrørende Forhold angaaende fremmede Luftfartøjer, der passerer over dansk Land- og Søterritorium. Det er ikke tilladt krigsførende Magters Luftfartøjer (Luftskibe og Aeroplaner) at flyve over dansk Landterritorium eller over de Dele af dansk Søterritorium, som der er forment fremmede Magters Krigsfartøjer at besejle (Indre danske Farvande: lukkede Farvande samt spærrede Farvande).

Skulde noget saadant Luftfartøj blive iagttaget under Passage over ovennævnte Territorium, skal der ufortøvet paa hurtigste Maade ske Indberetning herom til vedkommende militære Myndighed, i hvilken det skal oplyses, om det maa antages, at Passagen skyldes Desorientering paa Grund af Vejrliget eller Skade paa Fartøjet.

Kommer et saadant Luftfartøj, om hvilket det ved foretagen Pladsbestem-
melse konstateres, at det befinder sig over det ovenfor omtalte Land- eller Søterri-
torium i saadan Nærhed af faste Værker, udførte Armeringsarbejder eller udlagte
Spærringer, at en Rekognoscering af disse skønnes mulig, søges Luftfartøjet afvist
ved Beskydning, medmindre det er i aabenbart havareret Tilstand; Beskydningen

maa dog først
undgaas at læg
Endvid
i alle Tilfælde,
eller Søterritori

a. Udsendelsen

I Henhold t
om Sikringsstyrken
Ordre til alle hjemm
til de var udsatte v
med Undtagelse af
(Absalon), at afgaa
Sikringsstyrkens Fo
værftet til at udrustu
udrustet, — samt (

Endvidere
ekstraordinære Indl
af Søværnet fra 1.
underofficerer af op

Den 1. Aug
ikke allerede udrus

Samme Dag
plettere deres Behol
ringsstyrken bester

Disse, i For
afgik paa dette Tic

Den øvrige
punkter for de enk

1. August. 1
Nr. 6, 8, 9. — Tor

2. August.
baadene Falster og

Opmaalingskibet M
geren og Narhvaler

3. August.

Samme Dag
Suppleringsstyrke.

4. August.
styrken paa Grund

Samme Dag
Patrouillebaadene 1
styrke).

fartøjer henvises
og har følgende

Allem den danske
fartøjer, der i en

paa dansk Høj-
deligt, kendeligt

en rød Lyskugle

ysende Lystegn,
tages med korte
desuden udfolde
aaende af hvide

lskræfter afholde
Besætning inter-

med Henvisning
saalydende:

ver Søterritoriet
Flaadens Over-
ag af Marinemi-
l blive givet af

or Flaadens Op-
setsovertrædelse:

Luftfartøjer, der
sførende Magters
torium eller over
ers Krigsfartøjer
rede Farvande).
sage over oven-
beretning herom
let maa antages,
de paa Fartøjet.
en Pladsbestem-
id- eller Søterri-
ler eller udlagte
ftfartøjet afvist
i; Beskydningen

maa dog først finde Sted efter Afgivelse af Varselsskud, og ved Beskydning bør det undgaas at lægge Ilden hen over beboede Steder.

Endvidere skal der ske Indberetning til vedkommende militære Myndighed i alle Tilfælde, hvor fremmede Luftfartøjer maatte blive iagttagne over dansk Land- eller Søterritorium.

sign. P. MUNCH.

2. Sikringsstyrkens Udrustning.

a. Udsendelsen af Ordre til Sikringsstyrkens Formering.

I Henhold til den af Regeringen den 31. Juli Kl. 9½ EM. fattede Beslutning.. om Sikringsstyrkens Formering, udsendte Marineministeriet Natten til den 1. August *Ordre til alle hjemmenværende Befalingsmænd og ligestillede* til at møde paa de Poster, hvor til de var udsatte ved Sikringsstyrkens Formering, — *Ordre til alle udrustede Skibe* til, med Undtagelse af Stationsskibet ved Island (Islands Falk) og paa Jyllands Vestkyst (Absalon), at afgaa til Orlogsværftet for at supplere deres Beholdninger og foretage de ved Sikringsstyrkens Formering nødvendige Ombytninger af Mandskab, — *Ordre til Orlogsværftet* til at udruste det til Sikringsstyrken hørende Skibsmateriel, der ikke allerede var udrustet, — samt *Ordre til at etablere samtlige Kystudkigsstationer*.

Endvidere udsendte Marineministeriet ved Krigsministeriets Foranstaltning ekstraordinære Indkaldelsesordrer (beroende hos Lægdsforstanderne) til Værnepligtige af Søværnet fra 1. og 2. Udskrivningskreds af de sidste 5—6 Aargange og til Reserveunderofficerer af op til 8. Aargang.

b. Materiellets Udrustning.

Den 1. August 1914 Kl. 6 FM. paabegyndte Orlogsværftet Udrustningen af den ikke allerede udrustede Del af Sikringsstyrken.

Samme Dags FM. indgik de i Sundet værende Skibe paa Orlogsværftet for at komplettere deres Beholdninger og bringe Besætningerne i Overensstemmelse med de for Sikringsstyrken bestemte Stykker.

Disse, i Forvejen udrustede Skibe, var krigsklare den 1. August Kl. 8½ EM. og afgik paa dette Tidspunkt fra Orlogsværftet til Sundet (Drogden).

Den øvrige Del af Sikringsstyrken var udrustet og krigsklar til følgende Tidspunkter for de enkelte Fartøjers Vedkommende:

1. August. Depotskibet til Lynettestationen »Esbern Snare«. — Patrouillebaadene Nr. 6, 8, 9. — Torpedobaadene Nordkaperen og Makrelen.

2. August. Kystforsvarsskibet Olfert Fischer. — Mineskibet Lossen. — Kanonbaadene Falster og Guldborgsund. — Depotskibet for Københavns Krigsfyrkompleks. — Opmaalingskibet Marstrand. — Torpedobaadene Hajen, Havørnen, Havhesten, Springeren og Narhvalen. — Patrouillebaadene Nr. 12 og 13.

3. August. Torpedobaaden Søbjørnen.

Samme Dag gaves Ordre til at udruste Torpedobaadene Støren og Søløven af 1. Suppleringsstyrke.

4. August. Torpedobaaden Ormen, (der havde været overført til 2. Suppleringsstyrken paa Grund af Eftersynsarbejder). — Torpedobaaden Søløven.

Samme Dag gaves Ordre til at udruste Krydseren Gejser, Kanonbaaden Lille Bælt, Patrouillebaadene Nr. 1.. 2 og 3 (samtlige disse Fartøjer henhørte til 1. Suppleringsstyrke).

5. August. Kystforsvarsskibet Skjold, (havde været underkastet Eftersyn) — Torpedobaaden Støren. — Kanonbaaden Lille Bælt. — Patrouillebaadene Nr. 4, 5, 7, 14 og 15.

6. August. Patrouillebaadene Nr. 10 og 11.

7. August. Krydseren Gejser.

Hermed var hele Flaadens Udrustning tilendebragt med Undtagelse af nogle faa ældre Torpedobaade (T. 3, T. 4, T. 5,) samt enkelte ældre Skibe: Krydseren Valkyrien og Kanonbaaden Grønsund.

Endvidere paabegyndtes den 8. August Indpektionsskibet Beskytterens Omap- tering til Mineskib. Dette Arbejde var afsluttet den 9. August, hvorefter Skibet indgik i Sikringsstyrken.

Torpedobaadene T. 3., T. 4. og T. 5, udrustedes den 19. August 1914.

c. Ekstraordinære Indkaldelse af værnepligtigt Personel.

Ved Sikringsstyrkens Formering udsendtes der gennem Lægdsforstanderne ekstraordinære Indkaldelsesordrer til ialt:

1411 menige og Reserveunderofficerer af Søværnet, samt til 90 afskedigede Underofficerer, der endnu var i Værnepligtsalderen.

Yderligere udstedtes senere i August 1914 Indkaldelsesordrer til 173 Værnepligtige, samt: September 1914 til 229 Værnepligtige. Disse senere udsendte ekstraordinære Indkaldelser fandt Sted for at tilvejebringe Mandskab til særlige Bestillinger om Bord, samt for at skaffe Erstatning for kasseret Mandskab. Indkaldelsen af værnepligtige omfattede 5 à 6 Aargange, idet det var nødvendigt for at fremskaffe Mandskab til visse særlige Bestillinger i Skibene at gaa længere tilbage i Aargangene end for andre Bestillingers Vedkommende. For at tilvejebringe det fornødne Antal Reserveunderofficerer (navnlig Maskinpersonel) var det nødvendigt at gaa tilbage indtil 8. Aargang.

Der udsendtes saaledes ialt i August—September 1914 Indkaldelsesordrer til: 1812 menige og Reserveunderofficerer, samt til

90 Underofficerer.

Heraf mødte.

1379 menige og Reserveunderofficerer, samt

81 Underofficerer.

Lovligt udeblev 341 menige og 9 Underofficerer.

Ulovligt udeblev 62 menige, medens 30 mødte saa sent, at der ikke havdes Brug for dem, hvorfor de hjemsendtes.

Endvidere toges til Tjeneste 141 stoppede Befarne.

I Løbet af August—Oktober 1914 hjemsendtes en Del af de ældste indkaldte, samt saadanne værnepligtige, der havde Stillinger ved Elektricitets-, Gas- og Vandværker o. l. hvilke Virksomheders samfundsnyttige Drift var afhængig af, at de paagældende kom tilbage til deres Arbejde i det civile Liv.

Tallet paa saadanne hjemsendte var 257; endvidere kasseredes 103 Mand.

Medio November 1914 var der ca. 1000 værnepligtige af ældre Aargange til Tjeneste i Søværnet.

3. Udlægningen af Minespærringer.

For at forhindre, at Krigsoperationerne udstraktes til de danske Farvande og for at sikre Forbindelsen mellem Landsdelene, besluttede Regeringen, at følgende Minespærringer skulde udlægges:

a) A - S p æ
Regeringens Or
Mineudlægninge
Minefeltet indel

b) Minespærring

Regeringens Or
Mineudlægninge

1) mellem Halskov og
2) mellem Knudshove
3) Spærringen mellem
Miner).

Den 8. August

Den 9. August

Den 13. August
og Omø Sund (20 Miner)

Den 10. August
mellem Bogø og Fyen

Minespærringen
Kablerne straktes, med
paa meget kort Varsel.

c. Bombardem

Regeringens Or
Mineudlægningen paa
Orden. Minespærringe

Ordren til den
Februar 1916. Minefelt
99 Miner.

Udlægningen p

a. K y

I Henhold til
rettedes samtlige forbe
Den 2. August
Punkter:

st Eftersyn) —
ne Nr. 4, 5, 7,

lse af nogle faa
en Valkyrien og

ytterens Omap-
r Skibet indgik

ist 1914.

Personel.
gdsforstanderne

ufskedigede Un-

173 Værneplig-
ekstraordinære
inger om Bord,
f værnepligtige
ndskab til visse
r andre Bestil-
veunderofficerer
argang.
lelsesordrer til:

se havdes Brug

dsten indkaldte,
og Vandværker
agældende kom

s 103 Mand.
nge til Tjeneste

Farvande og for
følgende Mine-

a) A-Spærringen i Sundet Nord for København.
Regeringens Ordre til Udlægning af denne Spærring udgik den 1. August 1914.
Mineudlægningen begyndte den 2. August; den 6. August var Spærringen i Orden.
Minefeltet indeholdt 274 Miner.

b) Minespærringer i Store Bælt og Lille Bælt samt ved
Esbjerg.

Regeringens Ordre til Etablering af disse Spærringer udgik den 5. August 1914.
Mineudlægningen i selve *Store Bælt* begyndte den 6. August; Minefelter udlagdes:

- 1) mellem Halskov og Sprogø (Nordre Østre Spærring — 96 Miner).
- 2) mellem Knudshoved og Sprogø (Nordre Vestre Spærring — 270 Miner).
- 3) Spærringen mellem Agersø-Omø og Vengeance-Grunden, (Søndre Spærring — 126 Miner).

Den 8. August var begge Nordre Spærringer i Orden.

Den 9. August var Søndre Spærring i Orden.

Den 13. August paabegyndtes Udlægning af Minespærringer i *Agersøsund* (30 Miner)
og *Omøsund* (20 Miner). Den 14. August var Spærringerne i Orden.

Den 10. August 1914 paabegyndtes en Udlægning af en Minespærring i *Lille Bælt*
mellem Bogø og Fyen (6 Miner). Udlægningen tilendebragtes samme Dag.

Minespærringen ved Esbjerg blev ikke udlagt, men Spærringen forberedtes, idet
Kablerne straktes, medens Minerne forblev opmagasinerede i Esbjerg, klare til at udlægges
paa meget kort Varsel.

c. Bombardementsspærringen i Køge-Bugt (B-Spærring).

Regeringens Ordre til Udlægning af denne Spærring udgik den 9. August 1914.
Mineudlægningen paabegyndtes den 11. August. Den 12. August var Minespærringen i
Orden. Minespærringen indeholdt 246 Miner.

Senere tilkommen Spærring.

d) D-Spærring i Drogden.

Ordren til denne Minespærrings Etablering udgik fra Marineministeriet den 10.
Februar 1916. Minefeltet udlagdes i Farvandet mellem Nordre Røse og Dragør og indeholdt
99 Miner.

Udlægningen paabegyndtes den 16. Februar og var afsluttet den 22. Februar.

4. Efterretningstjenestens Etablering.

a. Kystudkigs- og Kystsignalstationer.

I Henhold til den af Marineministeriet den 1. August 1914 udstedte Ordre op-
rettedes samtlige forberedte Kystudkigsstationer.

Den 2. August var alle Stationerne etablerede i et Antal af 50 og paa følgende
Punkter:

Albuen.	Hesselø.
Agger.	Hirshals.
Anholt.	Hirsholmene.
Armehoved.	Hornenæs.
Assens.	Hyllekrog.
Baagø.	Issehoved.
Bangsbo.	Kjels Nor.
Blaavandshuk.	Knudshoved.
Dragør.	Kramnitze.
Due Odde.	Kronborg.
Elsegaard.	Læsø Vesterø.
Fornæs.	Læsø Østerby.
Fredericia.	Madses Klint.
Fyens Hoved.	Middelfart.
Gedser.	Møen.
Gniben.	Nakkehoved.
Guldborg.	Omø.
Hals.	Reersø.
Halskov.	Refsnæs.
Hammeren.	Sejrø.
Hanstholm.	Skagen.
Sletterhage.	Svendborg.
Spodsbjerg.	Tranekjær.
Sprogø.	Udbyhøj.
Stevns.	Vestborg.

I Løbet af Sikringsperioden oprettedes yderligere Kystudkigsstationer paa:

Vejrø.	Æbelø.
Nordre Rønner.	Hals Barre.
Romsø.	Fakse.

medens Kystudkigsstationen ved Hals (Hals Havn) nedlagdes.

Den 2. August 1914 etableredes endvidere følgende *Kystsignalstationer* (besatte af Ingeniørregimentets Signalkompagni).

Nakkehoved Fyr.	
Stevns	—
Møens	—
Albuen	
Refsnæs	—
Gniben.	

Da disse Signalstationer ved den udstrakte Indførelse af Radiotelegraf i saa godt som alle de udrustede Skibe blev overflødige, inddroges Kystsignalstationernes Personale den 30. April 1915.

b. Udsendelse af Stationsofficerer og Efterretningsofficerer.

For til enhver Tid at kunne være underrettet om Tildragelserne i de fjernere Farvande og om Begivenheder i de til mere isolerede Landsdele stødende Farvande, har der i Løbet af Sikringsperioden været stationeret Søofficerer paa forskellige Pladser i Land.

I *Esbjerg* har som *Stationsofficer* m. Grænse.

Endvidere h. *ningsofficerer* paa f. og *Bornholm*.

c. Pat

Til Overvaag kelser, samt som Fo underrettet om Anko og Lille Bælt station Patrouiller i de nord Store Bælt og Lille

Endvidere er Fartøjer, Torpedo-ell helst der har været

5. Bestemmelse Indsk

Den 1. Augu færende (Efterretning

1. Ved Manø nødent helt at forby indre Farvande, eller 2. I saadanr signalet er: om Dage andre.

3. Det samr Lodskendingsflag.

4. Alle Skibe skal, — naar de obs eller Lodsskibets An Skibe, der øn Nord fra, observerer Lystønden Taarbæk serverer Advarselssig Fyrskib, ca. 55° 32.5 komst samt det dan

Udgaaende S Gives Advars ritorium eller at bliv

5. Den i Pun »Københavns Red«, be Klokketønden paa T af en Linie fra sidstn Vestkyst indtil Salt

I *Esbjerg* har der saaledes under hele Sikringsperioden været en ældre Søofficer som *Stationsofficer* med Omraade: Dansk Søterritorium fra Bjærgehuse til Landets sydlige Grænse.

Endvidere har der for kortere eller længere Tidsrum været stationeret *Efterretningsofficerer* paa følgende Punkter: *Hanstholm, Skagen, Læsø, Anholt, Albuen, Stevns og Bornholm*.

c. Patrouille- og Rekognosceringsfartøjer.

Til Overvaagen af Trafikken og Imødegaaelse af eventuelle Neutralitetskrænkelser, samt som Forposter, der til enhver Tid skulde holde Flaadens Overkommando underrettet om Ankomsten af fremmede Stridskræfter, har der fra de i Sundet, Store- og Lille Bælt stationerede Eskadrer under hele Sikringsperioden været holdt permanente Patrouiller i de nordlige og sydlige Indgange til Sundet og til det spærrede Farvand i Store Bælt og Lille Bælt.

Endvidere er der i Løbet af Sikringsperioden blevet udsendt rekognoscerende Fartøjer, Torpedo- eller Flyvebaade til Farvandene udenfor Sundet og Bælterne, naarsomhelst der har været særlig Anledning dertil.

5. Bestemmelser udstedte af Regeringen, vedrørende Regulering af eller Indskrænkninger i Sejladsen i de danske Farvande.

Den 1. August 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Efterretninger for Søfarende Nr. 31).

1. Ved Manøvrer, regelmæssige Øvelser eller af andre Aarsager kan det blive fornødent helt at forbyde Skibe Adgangen til eller Afgangen fra *Københavns Red* og visse indre Farvande, eller at gøre denne Besejling afhængig af særlige Betingelser.

2. I saadanne Tilfælde vises et Varselssignal fra iøjnefaldende Steder. Varselssignalet er: om Dagen 3 røde Kugler, — om Natten 3 røde Lys — viste lodret over hverandre.

3. Det samme Varselssignal vises af Vagtskibe, som eventuelt tillige vil føre Lodskendingsflag.

4. Alle Skibe, som ønske Adgang til, eller ønske at forlade dansk Søterritorium skal, — naar de observerer Varselssignalet — afgive Signal for Lods og afvente Vagt- eller Lodsskibets Ankomst.

Skibe, der ønsker Adgang til *Københavns Red* eller *Havn* skal, naar de, anløbende Nord fra, observerer Advarselssignalet, — anløbe Pladsen ca. 1 Sømil retvisende Øst for Lystønden Taarbæk Rev, ca. 55° 47.1 N. 12° 41.4 Ø. og, naar de anløbende Syd fra, observerer Advarselssignalet, — anløbe Pladsen ca. 1/2 Sømil retvisende Syd for *Drogdens Fyrskib*, ca. 55° 32.5 N. 12° 43.0 Ø. — paa hvilke Pladser de skal afvente Lodsens Ankomst samt det danske Orlogs-Vagtskibs nærmere Anvisning for Sejladsen.

Udgaaende Skibe skal forholde sig efter Lodsens nærmere Anvisning.

Gives Advarselssignalet om Natten, tilraades det at ankre udenfor dansk Søterritorium eller at blive i Havnen.

5. Den i Punkt 1 og 4 omhandlede Del af det danske Søterritorium, som benævnes »*Københavns Red*«, begrænses mod Nord af en Linie fra Taarbæk Baadehavn til Lys- og Klokketønden paa Taarbæk-Rev og herfra til Lystønden Saltholm-Flak NE.; mod Øst af en Linie fra sidstnævnte Lystønde til Saltholm nordligste Pynt og herfra af Saltholms Vestkyst indtil Saltholm sydligste Pynt; mod Syd af en Linie fra sidstnævnte Pynt til

Drogden Fyrskib, herfra til Sømærket Aflandshage (rød 2-Kost) og fra dette til Sjællands Kyst i Retning fra sidstnævnte Sømærke mod Vallensbæk Kirke paa Sjælland.

6. Den i Punkt 4 omhandlede Lodsning vil blive udført uden Bekostning for Skibene

Om nødvendigt vil der, ligeledes uden Bekostning for Skibene, blive stillet Bugserbaade til Disposition.

7. Vagt- og Lodsskibet vil efter Omstændighederne give nærmere Meddelelse om, hvorvidt særlig Undersøgelsestjeneste er etableret, — om Dele af det danske Søterritorium er spærrede, og om der er truffet særlige Bestemmelser for Besejlingen af bestemte danske Farvande.

8. Udgaende Skibe vil eventuelt kunne faa de fornødne Oplysninger, inden dansk Havn forlades.

Den 3. August 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 32):

1. Der er udlagt Søminer i Adgangene til *Kongedybet, Hollænderdybet og Drogden*, Gennemsejlingstrafikken henvises midlertidigt til *Flinterenden*.

2. Al Sejlads til og fra Københavns Red eller Havn *uden Lods* er midlertidigt forbudt. Skibe, der ønsker Adgang til Københavns Red eller Havn, skal give Signal for Lods og anløbe Pladsen »1 Sømil E. for Lystønden Taarbæk Rev«, ca. 55° 47. 1 N. 12° 41.4 E. hvor de skal afvendte Lodsens Ankomst og det danske Orlogs-Vagtskibs nærmere Anvisning for Sejladsen.

Udgaende Skibe skal forholde sig efter Lodsens nærmere Anvisning.

3. Den i Punkterne 1 og 2 omhandlede Del af det danske Søterritorium begrænses *mod Nord* af en Linie fra Taarbæk Baadehavn til Lys- og Klokketønden paa Taarbæk Rev og herfra til Lystønden Saltholm-Flak NE; *mod Øst* af en Linie fra sidstnævnte Lystønde til Saltholm nordligste Pynt; *mod Syd* af en Linie fra sidstnævnte Pynt til Drogden Fyrskib, herfra til Sømærket Aflandshage (rød 2-Kost) og fra dette til Sjællands Kyst i Retning fra sidstnævnte Sømærke mod Vallensbæk Kirke paa Sjælland.

4. Den i Punkt 2 omhandlede Lodsning vil blive udført uden Bekostning for Skibene.

Om nødvendigt vil der, ligeledes uden Bekostning for Skibene, blive stillet Bugserbaade til Disposition.

5. Der vil efter Omstændighederne fra danske Vagtskibe blive vist et Advarsels-Signal som Tegn paa det spærrede Farvands Nærhed. Signalet bestaar om Dagen af 3 røde Balloner — om Natten af 3 røde Lys — viste lodret over hverandre.

6. Skibe, der søger at unddrage sig disse Bestemmelser, vil blive stoppede, eventuelt anholdte af de i Farvandet stationerede danske Orlogsfartøjer.

Den 4. August 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 33):

Adgangen til Graadyb og Esbjerg kun tilladt om Dagen. Afmærkningerne og Lystønderne i Graadyb inddragne. Indsejlingsfyrene slukkede.

Besejlingen kun mulig ved Hjælp af Lods. Skibe til Graadyb og Esbjerg skal afvente Lods udenfor Barren.

Den 5. August 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 34):

Det kan ikke forventes, at Afmærkningen i de jydske Fjorde er paa Plads, ligesom Ledefyr kan være slukkede. Saafremt Sejlløbene er spærrede for Sejlads, eventuelt ved udlagte Miner, vil Skibene faa Underretning derom fra den nærmeste Lodsstation.

Samme Dato
(Eft. f. Søf. Nr. 36):

Der vil ved I
paa dansk Søterritori
og Sømærkerne vil bl

Den 7. August
farende (Eft. f. Søf. I

Passage genne

I Farvandet n
lagt Minespærringer.

Der vil om I
under Vejledning af

Nordfra komm
sætte Lodsflag og af

Syd fra komm.
flag og afvente Lods

Skibe komme
Knudshoved Fyrtaar

Skibe kommer
flag og afvente Lods

Den 9. Augu.
farende (Eft. f. Søf.

Køge-Bugt N.

Det Farvand
mod Syd af Køge Bre

Kyster, er spærret f

Samme Dato
(Eft. f. Søf. Nr. 40)

Lille Bælt. I
Sted under Vejlednin

Da Grænsen
ligger saa nær ved n

tysk Territorium, hvo
ligesom Sejlads i Fyr

fra, dog maa Sejlads
under Vejledning af

Den 1. Septe
farende (Eft. f. Søf.

Lettelser for l
Reds Omraade.

Lokale Smaa
fritagne for paa Køb

under Sjællands og
ladsen foregaa Vest

paa lige Kurs, og na
Landgrundene og i

l Sjællands
nd.
ostning for
llet Bugser-

Samme Dato udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 36):

Der vil ved Udlægning af Miner blive spærret for den gennemgaaende Trafik paa dansk Søterritorium i *Sundet, Store Bælt og Lille Bælt*. Fyrene vil ikke blive tændte, og Sømærkerne vil blive inddragne.

Meddelelse
nske Søter-
af bestemte

Den 7. August 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 37):

Passage gennem de i Store Bælt udlagte Minespærringer:

inger, inden

I Farvandet mellem Breddeparallerne paa 55° 10 N. Br. og 55° 21 N. Br. er udlagt Minespærringer.

relse for Sø-

Der vil om Dagen være Passage for Handelsskibe gennem Minespærringerne under Vejledning af Lods.

og Drogden,

Nordfra kommende Skibe skal ankre 4 Sømil retv. Nord for Knudshoved Fyrtaarn, sætte Lodsflag og afvente Lodsens Ankomst.

Sydfra kommende Skibe skal ankre retv. Sydvest for Omø Fyrtaarn, sætte Lodsflag og afvente Lodsens Ankomst.

Skibe kommende fra Farvandet Syd for Fyen, skal ankre 1 Sømil retv. Syd for Knudshoved Fyrtaarn, sætte Lodsflag og afvente Lodsens Ankomst.

Skibe kommende fra Smaalandsfarvandet skal ankre retv. Øst for Omø, sætte Lodsflag og afvente Lodsens Ankomst.

midlertidigt
ve Signal for
47. 1 N. 12°
kibs nærmere

ing.
um begrænses
paa Taarbæk
a sidstnævnte
nte Pynt til
lette til Sjæl-
Sjælland.
bekostning for

Den 9. August 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 39):

Køge-Bugt Nordlige Del. Miner udlagt. Spærring for Sejlads.

Det Farvand, der er begrænset mod Øst af Aflandshage Meridian (12° 26 Ø.), mod Syd af Køge Breddeparallel (55° 27.2 N.) og mod Vest og Nord af Sjællands og Amagers Kyster, er spærret for al Sejlads paa Grund af udlagte Miner.

Samme Dato udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 40):

Lille Bælt. Sejlads til Assens Syd fra standset. Sejlads til Assens Nord fra kan finde Sted under Vejledning af danske Vagtskibe.

et Advarsels-
dagen af 3 røde

toppede, even-

gørelse for Sø-

ngerne og Lys-

g Esbjerg skal

gørelse for Sø-

Plads, ligesom
entuellet ved ud-
odsstation.

Da Grænsen mellem dansk og tysk Territorium udfor Thorø-Rev i Lille-Bælt ligger saa nær ved nævnte Rev, at Skibe, som passerer derforbi, let kan komme ind paa tysk Territorium, hvor Miner kan være udlagte, vil al Sejlads Syd fra til Assens være standset ligesom Sejlads i Fyrrenden ikke maa finde Sted. Sejladsen til Assens kan foregaa Nord fra, dog maa Sejladsen i Farvandet mellem Wedelsborg Hoved og Assens kun foregaa under Vejledning af det danske Vagtskib.

Den 1. September 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 49):

Lettelser for lokale Smaafartøjer, Fiskerbaade o. l. ved Sejladsen indenfor Københavns Reds Omraade.

Lokale Smaafartøjer, Fiskerbaade o. l., hvis Dybgaaende er under 2 m er om Dagen fritagne for paa Københavns Red at tage Lods, men de skal i saa Tilfælde holde sig saa klods under Sjællands og Amagers Kyster som Dybgaaendet tillader, og i Drogden skal Sejladsen foregaa Vest for Afmærkningen paa Landgrunden. Der skal saavidt muligt sejles paa lige Kurs, og naar Krydsning ikke kan undgaaes, maa denne kun finde Sted inde paa Landgrundene og i ethvert Fald ikke i større Afstand fra Land end 1/2 Sømil. I Kalle-

boderne er der fri Sejlads Nord fra indtil Slusehavnen. Derfra er al Sejlads forbudt undtagen for saadanne Fartøjers Vedkommende, der er forsynede med Legitimation fra Chefen for den flydende Defension.

Under Sejladsen skal Nationsflag føres.

Hvis Fartøjerne ikke holder sig disse Anvisninger efterrettelige, vil de tilstaaede Lempelser blive ophævede.

Den 5. Oktober 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 59):

Lettelser for Smaaskibe med Hensyn til Lodstvangen i Store Bælt:

Smaaskibe med indtil 2.2 m (7 Fods) Dybgaaende, der,

1) kommende fra Farvandet Vest for Langeland, er bestemt til Smaalandsfarvandet samt Steder, beliggende i Nakskov Fjord og Nord for denne Fjord paa Lollands Kyst, og

2) kommende fra Smaalandsfarvandet og Steder, beliggende i Nakskov Fjord og Nord for denne Fjord paa Lollands Kyst, er bestemt til Farvandet Vest for Langeland.

behøver ikke at tage Lods, men de skal i saa Tilfælde paa Langelandssiden holde sig langs Øst- og Nordsiden af Langeland i ikke over $\frac{3}{4}$ Sømil Afstand fra Land, og under Sejladsen tværs over Bæltet Syd for Breddeparallellell af Omø Sydspids.

Under Sejladsen skal Nationsflaget føres.

Hvis Fartøjerne ikke holder sig de ovennævnte Anvisninger efterrettelige, vil de tilstaaede Lempelser blive ophævede.

Den 5. December 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 73):

Tilsvarende Lempelser i Lodstvangen paa Københavns Red som ifølge Eft. f. Søf. Nr. 49 af 1. September d. A. er tilstaaet lokale Smaafartøjer, Fiskerbaade o. l. med Dybgaaende under 2 m ved Sejlads indenfor Københavns Reds Omraade, gives alle danske Smaafartøjer, Fiskerbaade o. l. med et Dybgaaende af indtil 2.5 m under Sejlads mellem København og Taarbæk Rev, saaledes at alle saadanne Fartøjer om Dagen er fritagne for at tage Lods under Sejlads mellem København og Taarbæk Rev, men de skal i saa Tilfælde holde sig saa klods under Sjællands Kyst, som Dybgaaendet tillader. Der skal saavidt muligt sejles paa lige Kurs, og naar Krydsning ikke kan undgaas, maa denne kun foregaa inde paa Landgrunden og i ethvert Fald ikke i større Afstand fra Land end en $\frac{1}{2}$ Sømil. Under Sejladsen skal Nationsflaget føres.

Hvis Fartøjerne ikke holder sig disse Anvisninger efterrettelige, vil de tilstaaede Lempelser blive ophævede.

Den 30. December 1914 udstedte Marineministeriet følgende *Bekendtgørelse for Søfarende* (Eft. f. Søf. Nr. 78):

Danske Skibe og Fartøjer skal føre Nationsflag saavel Dag som ved Nat, naar de nærmer sig de Farvande, der er afspærrede paa Grund af Mineudlægning o. l.; og naar de nærmer sig de Skibe, der bevogter disse afspærrede Omraader.

6. Sikringsstyrkens Fordeling og de enkelte Styrkers Hovedopgaver.

I Henhold til den i Overkommando-Ordre Nr. 1 indeholdte Ordre (se Afsnit II. 1., Direktiver for Sikringsstyrken) samledes *Farvandseskadren*, efterhaanden som de udrustede

Skibe, havde faaet de

var blevet klare, i S
Til Farvands
til den flydende Dejen
1 Undervandsbaad) s
Torpedobaade, 2 Un

Efter at Reg
af Minespærringer i
Styrke til disse Farve
etablere den af Hen
udlagte Spærringer.

Den 5. Augu
indlagte paa Orlogsv
foretoges en Deling a
med Station i Store

Efter at sam
Proviant og Forbrug
gust til deres respel

Den Fordeli
været opretholdt un
til anden fundet mir
tøjer har snart gjort
varige Sikringsperio
nødvendige Eftersyn
dels — og ikke mind
at tilvejebringe de s
og Orlov i den Udst
skab, og en stor Del
blev derfor med ov
successive indgik i

I det store

Station: Sund
Styrke: 2 à 3
Hovedopgave: Imøde
eskadren

1. Eskadre
nordlige Indgang ti
holm, samt siden

Eskadren h
hvis, navnlig i de f
materiel, ofte svig

Endvidere
skulde udsendes F
skibe ved Bornhol

s forbudt und-
gitation fra

il de tilstaaede

tgørelse for Sø-

Smaalandsfar-
l paa Lollands

Vakskov Fjord
for Langeland.
ndssiden holde
Land, og under

ettelige, vil de

tgørelse for Sø-

ifølge Eft. f.
aaede o. l. med
ves alle danske
Sejlads mellem
gen er fritagne
skal i saa Til-
er skal saavidt
ne kun foregaa
d en 1/2 Sømil.

il de tilstaaede

tgørelse for Sø-

d Nat, naar de
. l., og naar de

lopgaver.

se Afsnit II. 1.,
m de udrustede

Skibe, havde faaet deres Beholdninger supplerede, og de Skibe, der traadte i Udrustning var blevet klare, i Sundet.

Til Farvandseskadren hørte alt Sikringsstyrkens Materiel med Undtagelse af det til den flydende Defension afgivne (2 Kanonbaade, 3 Torpedobaade, 4 Patrouillebaade og 1 Undervandsbaad) samt den til Smaalandsfarvandet detachedede Styrke, bestaaende af 3 Torpedobaade, 2 Undervandsbaade og 1 Inspektionsskib.

Efter at Regeringen den 5. August 1914 havde taget Beslutning om Udlæggelsen af Minespærringer i Store Bælt og Lille Bælt, blev det nødvendigt at udsende en større Styrke til disse Farvande for at tjene som Bevogtnings- og Forsvarsstyrke, og for at kunne etablere den af Hensyn til den private Skibsfart nødvendige Afvisningstjeneste ved de udlagte Spærringer.

Den 5. August om Eftermiddagen beordredes samtlige Farvandseskadrens Skibe indlagte paa Orlogsværftet for yderligere Supplering af Beholdningerne; samme Dags Aften foretoges en Deling af Farvandseskadren i 1. Eskadre, med Station i Sundet, og 2. Eskadre, med Station i Store Bælt. Endvidere udsendtes en mindre Styrke til Lille Bælt.

Efter at samtlige Skibe havde suppleret deres Beholdninger af Kul, Ammunition, Proviant og Forbrugsgods, afgik de forskellige Flaadedele i Løbet af Natten til den 6. August til deres respektive Stationer.

Den Fordeling af Sikringsstyrken, der herved blev skabt har i det væsentlige været opretholdt under hele Sikringsperioden. Efter Forholdenes Natur har der fra Tid til anden fundet mindre Forskydninger i Styrkeforholdene Sted, og selve de enkelte Fartøjer har snart gjort Tjeneste i den ene Eskadre, snart i den anden, hvilket under den langvarige Sikringsperiode har været nødvendigt, dels af Hensyn til de aarlige eller halvaarlige nødvendige Eftersyn af Skibene, hvilke Eftersyn kun kunde foretages ved Orlogsværftet, dels — og ikke mindst — for at skabe nogen Afveksling i den ensformige Tjeneste, og for at tilvejebringe de samme Betingelser for Besætningerne i Retning af Adgang til Landlov og Orlov i den Udstrækning, som Tjenesten tillod det. Saa godt som hele det faste Mandskab, og en stor Del af det værnepligtige, havde Hjemsted og Familie i København, og der blev derfor med ovennævnte Formaal for Øje indført en Turnus, efter hvilken Skibene successive indgik i de i Sundet, og i de udenfor Sundet, stationerede Styrker.

I det store og hele har Styrkefordelingen været som følger:

a. 1. Eskadre.

Station: Sundet.

Styrke: 2 à 3 større Skibe (Kystforsvarsskibe eller Krydsere); 6 à 9 Torpedobaade.

Hovedopgave: Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser i Sundet, udenfor Defensionseskadrens Omraade, og i de til Sundet grænsende Farvande.

1. Eskadre har holdt en permanent Patrouille under hele Sikringsperioden ved den nordlige Indgang til Sundet; siden August 1915 tillige en Patrouille ved Sydenden af Salt-holm, samt siden April 1917 en Patrouille i Nivaa Bugt.

Eskadren har endvidere ofte maattet afgive Torpedobaade til Defensionseskadren, hvis, navnlig i de første Aar af ældre, smaa og ret udslidte Baade bestaaende Patrouillemateriel, ofte svigtede paa Grund af Havarier.

Endvidere har 1. Eskadre som Regel været det »Depot«, som benyttedes, naar der skulde udsendes Fartøjer til særlige Ekspeditioner, saavel Vagt- som Mineeftersøgnings-skibe ved Bornholm, i Kattegat o. s. v.

Selv om 1. Eskadres Styrke gennemsnitlig har været den ovenfor anførte, har denne Styrke dog ofte været mer eller mindre »nominel» idet som Regel 1 eller flere af Eskadrens Fartøjer har været til Eftersyn eller Reparation ved Orlogsværftet. Som Følge af Eskadrens Stationering ved København eller i Københavns Nærhed blev nemlig Fartøjer fra Stationerne udenfor Sundet, der skulde underkastes Eftersyn ved Orlogsværftet, ombyttede med tilsvarende Fartøjer fra 1. Eskadre, medens det reparerende Skib, saalænge Eftersynet eller Reparationen varede blev underlagt Chefen for 1. Eskadre.

b. 2. Eskadre.

Station: Store Bælt.
Styrke: 3 større Skibe (Kystforsvarsskibe eller Krydsere).
 2 Mineskibe.
 6 Torpedobaade.
 3 à 4 Undervandsbaade.
 1 à 2 Flyvebaade.
 (Undervandsbaadene og Flyvebaadene først fra August 1916).
 1 à 2 Opmaalingsfartøjer.
 Diverse lejede Motorbaade til Mineafsøgningstjeneste.
 Diverse Hjælpekibe og Bugserbaade til Post-, Forsynings- og Lodstjeneste.
Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser i Store Bælt og de dertil stødende Farvande.
 2) Haandhævelse af Regeringens Forbud mod Passage af det som spærret betegnede Farvandsafsnit i Store Bælt; Kontrol med den betinget tilladte Trafik dersteds, samt Gennemførelse af de af Regeringen udstedte Lodseribestemmelser.
 3) Det eventuelle Forsvar af de i Store Bælt udlagte Minespærringer. Medens Minespærringerne ved København laa under Bevogtning af Københavns Søbefæstnings Kanoner, tilfaldt det artilleristiske Forsvar af Store Bælts-Spærringerne navnlig 2. Eskadres større Skibe, da de paa Halskov og Knudshoved opkastede, — 2. Eskadre forøvrigt underlagte — lette Feltbefæstninger kun var af ringe Værdi. Heri laa en af Aarsagerne til, at man havde set sig nødsaget til at dele Flaadens saa ringe Antal af Kystforsvarsskibe og detachere en efter vore Forhold saa betydelig Styrke til Store Bælt.
 4) Eftersøgning og Uskadeliggørelse af drivende eller ilanddrevne Miner i Store Bælt og ved Store Bælts Kyster.

c. Den flydende Defension paa Københavns Red. (Defensionseskadren).

Station: Sundet. (Defensionschefen havde Kommandostation paa Lynetten).
Styrke: 4 Kanonbaade eller Inspektionsskibe.
 12—15 Torpedo- og Patrouillebaade.
 1 Opmaalingsfartøj eller Inspektionsskib samt 1 Motorbaad til Mineeftersøgningstjeneste.
 2 Lodsdepotskibe (som det ene tjente Drogdens Fyrskib).
 Diverse Bugserbaade til Lods- og Bugsertjeneste.
Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser paa Defensionsomraadet (det som »Københavns Red» betegnede Omraade, se Afsnit II. 5, Eft. f. Søf. Nr. 31, Pkt. 5).

2) Haar betegnede Trafik (udstedte)
 3) Unde af Mine
 4) Efter Miner p

Patrouil distrikt

skib, og baade.

de til I Lodsdep

Station: Lille Bæ
Styrke: 1 Inspe
 2 Torpe

Hovedopgave: 1) Imøc
 2) Haar betegnede Trafik (udstedte)
 3) Det
 4) Efter i Lille

e. Undervands

Helsingør: (August 1
 2 à 3 Underv

Dragør: (August 191
 2 Undervands

Slipshavn: (August 1
 3 à 4 Underv

København: alle ikke

Slipshavn: (August
 1 à 2 Flyveb

Helsingør, Nykøbing S
 1 à 2 Flyveb

København alle ikke
 De i Store Bæ
 lagte Chefen for 2. E

te, har denne af Eskadrens ge af Eskad- tøjer fra Sta- t, ombyttede ge Eftersynet

- 2) Haandhævelse af Regeringens Forbud mod Passage af det som *spærret* betegnede Farvandsafsnit i Sundet. Kontrol med den betinget tilladte Trafik (herunder Fiskeri) dersteds, samt Gennemførelse af de af Regeringen udstedte Lodseribestemmelser.
- 3) Under Samvirke med Københavns Søbefæstning det eventuelle Forsvar af Minespærringerne ved København.
- 4) Eftersøgning og Uskadeliggørelse af drivende Miner eller ilanddrevne Miner paa Defensionsomraadet.

Defensionsomraadet var delt i 3 *Patrouilledistrikter*, nemlig »Nordre Patrouilledistrikt«, »Drogdens Patrouilledistrikt« og »Kallebo Patrouille- distrikt«.

I hvert Distrikt var der stationeret en Kanonbaad som Distrikts- skib, og til hvert Distrikt hørte en Styrke paa 3—5 Torpedo- eller Patrouille- baade.

Til Nordre Distrikt og Drogdens Distrikt var endvidere knyttet de til Bestridelse af den forordnede Lods- og Bugsertjeneste fornødne Lodsdepotskibe og Bugserbaade.

d. Lille Bælt-Styrken.

Station: Lille Bælt.

Styrke: 1 Inspektionsskib.

2 Torpedo- eller Patrouillebaade.

Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser i Lille Bælt.

2) Haandhævelse af Regeringens Forbud mod Passage af det som *spærret* betegnet Farvandsafsnit i Lille Bælt; Kontrol med den betinget tilladte Trafik (herunder Fiskeri) dersteds, samt Gennemførelse af de af Regeringen udstedte Lodseribestemmelser.

3) Det eventuelle Forsvar af den i Lille Bælt udlagte Minespærring.

4) Eftersøgning og Uskadeliggørelse af drivende eller ilanddrevne Miner i Lille Bælt og paa Lille Bælts Kyster.

e. Undervandsbaads- og Flyvebaadsdelingen. Stationering af Undervandsbaade.

Helsingør: (August 1914—November 1918).

2 à 3 Undervandsbaade.

Dragør: (August 1914—December 1914).

2 Undervandsbaade.

Slipshavn: (August 1916—December 1918).

3 à 4 Undervandsbaade.

København: alle ikke andetsteds stationerede Undervandsbaade.

Stationering af Flyvebaade.

Slipshavn: (August 1916—December 1918).

1 à 2 Flyvebaade.

Helsingør, Nykøbing S., Kallundborg, Korsør, Albuen: For kortere Tidsrum (1 à 2 Uger).

1 à 2 Flyvebaade.

København alle ikke andet Steds stationerede Flyvebaade.

De i Store Bælt stationerede Undervandsbaade og Flyvebaade har været under- lagte Chefen for 2. Eskadre.

De øvrige Undervands- og Flyvebaade har været Flaadens Overkommando direkte underlagt.

f. Stationsskibet paa Jyllands Vestkyst.

Station: Esbjerg.

Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser paa Jyllands Vestkyst.
2) Eftersøgning og Uskadeliggørelse af drivende eller ilanddrevne Miner i Graadyb og tilstødende Farvande og Kyststrækninger.
3) Fiskeriinspektion. Stationsskibet var underlagt *Stationsofficeren i Esbjerg*, hvem tillige det i Esbjerg-stationerede Fyrtransportskib »Nordsøen« var underlagt.

g. Stationsskibet ved Skagen.

Station: Skagen.

Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser i Farvandet omkring Skagen.
2) Eftersøgning og Uskadeliggørelse af drivende eller ilanddrevne Miner i Farvandene omkring Skagen og tilstødende Kyststrækninger.
3) Fiskeriinspektion.

Et Stationsskib har først været permanent stationeret ved Skagen siden Maj 1917. Skibet var Flaadens Overkommando direkte underlagt.

h. Stationsskibet ved Færøerne.

Station: Færøerne.

Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser i Farvandene ved Færøerne.
2) Fiskeriinspektion.

i. Stationsskibet ved Island.

Station: Island.

Hovedopgave: 1) Imødegaaelse af Neutralitetskrænkelser ved Island.
2) Fiskeriinspektion.

Foruden ovennævnte Styrker og Skibe har Krydseren Valkyrien været udrustet som Skoleskib for Kadetskolen fra Maj—September 1915, samt som Stationsskib ved de dansk-vestindiske Øer fra November 1915 til Maj 1917.

Endvidere har Fyr- og Vagerinspektionsskibene til forskellige Tidspunkter været anvendte til almindelige Inspektionsskibe, til Mineeftersøgning o. l.

III. Flaadens Virksomhed under Sikringsperioden.

De Opgaver, der har været stillet den udrustede Flaadestyrke i Løbet af Sikringsperioden, er dels fremsatte i det af Marineministeriet udsendte Direktiv (se Afsnit II. 1), dels fremstillede under Omtalen af de enkelte Styrkers Hovedopgave (se Afsnit II. 6).

I Henhold hertil, og iøvrigt afpasset efter Situationen, saaledes som den i Løbet af Krigen udviklede sig i de danske Farvande, falder Flaadens Virksomhed i følgende Afsnit:

Som anført i I. medført en omfattende Opgave at bevogte da gældende Neutralitetsl

Som Følge her Fartøjer, hvilke skaffe materiel, suppleret me ved Mineafsøgningstje

Af nedenstaae krænkelser og Overtræ

Neutralitetskrænk

a. Neutralitetskræn

Neutralitetsovertra

b. Visitation eller Handelsskibe paa torium.....

c. Overtrædelser i s

d. Passage over spæ Luftkrigs-Fartøje

e. Andre mindre Overtrædelser...

f. Krigsførende Mag Ophold paa dan under Bevogtning skibe.....

g. Nødtvungen Lan rende Magters L paa dansk Territ

Idet der iøvri Sammendrag nævnte

Hertil henreg Undervandsbaad E. 1 4, Pag. 56); — samt c trawlere ved engelsk kyst (se Bilag 4, Pag skete Angreb af en manden« (se Bilag 4

ad. b. Visita

Af de i Bila er Opbringelse kun i

erkommando

1. Neutralitetsvagten.

Som anført i Indledningen har Landets Beliggenhed og udstrakte Kyst naturligt medført en omfattende Neutralitets-Vagttjeneste for Flaadens Vedkommende med den Opgave at bevogte dansk Søterritorium imod Overtrædelser af Højhedsretten og af de gældende Neutralitetsbestemmelser.

Som Følge heraf var det nødvendigt at raade over et betydeligt Antal Skibe og Fartøjer, hvilke skaffedes tilveje ved Anvendelsen af alt ældre til Marinen hørende Skibsmateriel, suppleret med nogle lejede Fartøjer — de sidstnævnte anvendt til Assistance ved Mineafsøgningstjenesten, Lodsning og Bugsering.

Af nedenstaaende skematiske Oversigt fremgaar de stedfundne Neutralitetskrænkelser og Overtrædelser, medens de enkelte Tilfælde nærmere omtales i Bilag 4.

Neutralitetskrænkelsens Art	1914	1915	1916	1917	1918	Samlet Antal
a. Neutralitetskrænkelser.....		1		1		2
Neutralitetsovertrædelsens Art						
b. Visitation eller Opbringelse af Handelsskibe paa dansk Søterritorium.....	5	8	1	2	2	18
c. Overtrædelser i spærret Farvand.	4	22	23	4		53
d. Passage over spærret Farvand af Luftkrigs-Fartøjer.....	1	2	22	7	12	44
e. Andre mindre eller ufrivillige Overtrædelser.....	2		3	1	2	8
f. Krigsførende Magters Krigsskibes Ophold paa dansk Territorium under Bevogtning af danske Krigsskibe.....	1	2	11	2	6	22
g. Nødtvungen Landing af krigsførende Magters Luft-Krigsfartøjer paa dansk Territorium.....	1	7		1	8	17

Idet der iøvrigt henvises til Bilag 4, skal der til de enkelte af de i foranstaaende Sammendrag nævnte Kategorier knyttes følgende Bemærkninger:

ad. a. Neutralitetskrænkelser.

Hertil henregnes den den 19. August 1915 foretagne Beskydning af den engelske Undervandsbaad E. 13 ved tyske Jagere paa dansk Søterritorium i Flinterenden (se Bilag 4, Pag. 56); — samt den den 1. September 1917 stedfundne Ødelæggelse af 4 tyske Marine-trawlere ved engelske Jagere paa dansk Territorium ved Bjerringgaard paa Jyllands Vestkyst (se Bilag 4, Pag. 62); der bortses fra det den 19. Oktober 1914 ved en Misforstaaelse skete Angreb af en engelsk Undervandsbaad mod den danske Undervandsbaad »Havmanden« (se Bilag 4, Pag. 55).

ad. b. Visitation eller Opbringelse af Handelsskibe paa dansk Søterritorium.

Af de i Bilag 4 nævnte Tilfælde (19) af Neutralitetsovertrædelser af denne Art er Opbringelse kun iværksat i 1 Tilfælde, nemlig den i Pag. 56 nævnte danske Stenfisker

der den 31. Maj 1915 blev opbragt af en tysk Minedamper udfor Kramnitz på Lollands Sydkyst. . . Dansk Krigsskib var ikke til Stede ved denne Lejlighed.

I 1 Tilfælde er en dansk Damper (Karla, se Bilag 4, Pag. 58) blevet visiteret på dansk Søterritorium i Sundets sydlige Del, inden dansk Krigsskib kunde nedlægge Protest.

I de øvrige 56 Tilfælde, i hvilke Visitation eller Opbringelse er blevet forsøgt på dansk Søterritorium, er disse mod Neutralitetsreglerne stridende Handlinger blevet forhindrede ved danske Krigsskibes Indgriben.

Naar alligevel et ikke ringe Antal danske Handelsskibe i Krigens Løb er blevet opbragte af de krigsførende Magter, da er dette, udover det ovenfor nævnte Tilfælde, sket udenfor dansk Territorialgrænse, og det har ligget udenfor Sikringsstyrkens Opgave at kunne forhindre det.

Dette Forhold medførte forøvrigt en Anvisning til de danske Handelsfartøjer, til saa vidt muligt at holde sig indenfor dansk Territorialgrænse, og til en ret udstrakt Konvojering af Handelsskibe med danske Orlogsskibe indenfor Territoriet, hvorom senere.

ad. c. Overtrædelser i spærret Farvand.

I Bilag 4 er anført de 53 Tilfælde, i hvilke Krigsfartøjer, tilhørende fremmede Magter, har krænkede de af Regeringen udstedte Bestemmelser vedrørende Adgang til de som »spærrede« betegnede Farvandsafsnit.

Som Regel har denne Indtrængen i det spærrede Farvand kun været af mindre betydende Karakter, og Overtrædelserne er i alle Tilfælde på 2 betydningsløse nær, øjeblikkelig blevet paatalt og tilbagevist af de danske Bevogtningsfartøjer.

Der kan imidlertid næppe være Tvivl om, at saafremt der ikke var blevet udvist denne Paapasselighed, vilde Grænserne for de spærrede Farvandsafsnit ikke til Stadighed være blevet respekterede; navnlig efter E. 13-Affæren i August 1915 viste der sig fra tysk Side en ikke ringe Nervøsitet overfor engelske Undervandsbaades Indtrængen i Østersøen, hvilket gav sig Udslag i en Tendens til at udstrække de tyske Bevogtningslinier til dansk Søterritorium saavel i Sundets sydlige Del som i Lille Bælt.

Det langt overvejende Antal af disse Neutralitetsovertrædelser falder derfor på Efteraaret 1915, på Vinteren 1915—16 og på Foraaret 1916.

I intet Tilfælde er Passage gennem spærret Farvand blevet gennemført.

ad. d. Passage over spærret Farvand af Luft-Krigsfartøjer.

Medens de folkeretlige Bestemmelser vedrørende krigsførende Magters Krigsfartøjers Passage af eller Ophold på neutralt Søterritorium var fastslaaede ved Haager-Konventionen af 1907, forefandt der ved Verdenskrigens Udbrud ikke tilsvarende folkeretlige, vedtagne, Bestemmelser for Passagen af neutralt Farvand af krigsførende Magters Luftfartøjer.

Luftfartøjernes store Hastighed, — den som Regel betydelige Højde, i hvilken de færdes, og som ofte gør det meget vanskeligt at skelne Nationalitetsmærkerne, — og endelig Umuligheden af at kunne kommunikere med et Luftfartøj på lignende Maade som med et almindeligt Fartøj, — alle disse Omstændigheder i Forening bevirker, at Protest af samme Art, som den, der kan nedlægges overfor et almindeligt Fartøj, ikke lader sig udføre overfor et Luftfartøj.

I Bilag 4 er anført 44 Tilfælde, i hvilke fremmede Luftfartøjer er passeret ind over spærret Farvand. Kun i et enkelt Tilfælde har dansk Krigsskib givet Advarselssignal med løse Skud, — som sandsynligvis næppe er blevet hørt; — i de andre Tilfælde er, på Grund af de ovenfor anførte Vanskeligheder, Protest ikke blevet ydet fra Sikrings-

styrkens Side, men vedkommende Luft

ad. e.

De under der end den, der for hv

ad. f. Krigsfør
Territoriu

De under der tetsovertrædelser, ide krigsførende Magters rum og under visse

De danske B bestaaet i at forhindre at paase, at den af Re dels ved at forhindre Territorium, blev gjo

Opholdsfristen af de fremmede Krigs Kategori »Neutralitets engelske Undervands

Iøvrigt er der har stillet de mindste

1) den skarpe at forhindre fornyede baad, og som varede f den 3. September 19

2) Bevogtning Friedrich Wilhelm fr

3) Bevogtning Damper »Igutz Mendi

Navnlig foregi stillede store Krav ti

ad. g. Nødtvung

I Bilag 4 er : Magter, nødtvungent

De danske Be Tilfælde assisteret de Adskillelse og Indsen

Antallet af Ti Neutralitetsovertrædel Maal, hverken for Sik ved at skabe Sikkerh

Af den Omsta i de allerfleste Tilfæld

styrkens Side, men man har maattet indskrænke sig til at observere og indrapportere vedkommende Luftfartøjers Færd.

ad. e. Andre eller ufrivillige Overtrædelser.

De under denne Kategori samlede Episoder giver ikke Anledning til anden Omtale, end den, der for hvert enkelt Tilfælde findes anført i Bilag 4.

ad. f. Krigsførende Magters Krigsskibes Ophold paa dansk Territorium under Bevogtning af danske Krigsskibe.

De under denne Kategori samlede Episoder, ialt 22, er i og for sig ikke Neutralitetsovertrædelser, idet de forskellige Regler efter Haager-Konventionen af 1907 tilsteder krigsførende Magters Krigsskibe Ophold paa neutralt Søterritorium i et vist kortere Tidsrum og under visse Betingelser (Antal af Skibe m. m.)

De danske Bevogtningskibes Virksomhed under saadanne Omstændigheder har bestaaet i at forhindre, at Opholdet gav *Anledning* til Neutralitetsovertrædelse, dels ved at paase, at den af Regeringen i hvert enkelt Tilfælde fastsatte Opholdsfrist blev overholdt, dels ved at forhindre at vedkommende Krigsskib, saa længe det befandt sig paa dansk Territorium, blev gjort til Genstand for Angreb fra Modstanderens Side.

Opholdsfristen er i ethvert givet Tilfælde blevet overholdt, — og *Bevogtningen* af de fremmede Krigsskibe er heldig gennemført i alle Tilfælde, undtaget 1, — den under Kategori »Neutralitetskrænkelser« optagne og omtalte Affære med Beskydningen af den engelske Undervandsbaad E. 13.

Iøvrigt er den under denne Kategori opførte Bevogtningstjeneste ikke den, der har stillet de mindste Krav til Personellet og Materiellets Ydelser, — særlig henvises til:

1) den skarpe Bevogtningstjeneste, der efter E. 13-Affæren blev effektueret for at forhindre fornyede Forsøg fra tysk Side paa Ødelæggelse af den engelske Undervandsbaad, og som varede fra den 19. August, til Undervandsbaaden indbragtes til København den 3. September 1915, (se Bilag 4, Pag. 56).

2) Bevogtningen af den paa Paludans Flak grundstødte tyske Damper »Prinz Friedrich Wilhelm« fra den 16. December—23. December 1916 (se Bilag 4, Pag. 61).

3) Bevogtningen af den, som tysk Prise, udfor Højens Fyr strandede spanske Damper »Igotz Mendi« fra den 24. Februar—27. Februar 1918 (se Bilag 4, Pag. 63).

Navnlig foregik de to sidstnævnte Bevogtninger under haarde Væjrforhold, som stillede store Krav til Personellet.

ad. g. Nødtvungen Landing af krigsførende Magters Luftfartøjer paa dansk Territorium.

I Bilag 4 er anført de 17 Tilfælde, i hvilke Luftfartøjer, tilhørende krigsførende Magter, nødtvungen er landet paa dansk Territorium.

De danske Bevogtningsfartøjer eller maritime Myndigheder har i hvert enkelt Tilfælde assisteret de lokale Politimyndigheder med Beslaglæggelse af Fartøjet, dets Adskillelse og Indsendelse til Orlogsværftet, samt med Besætningens Internering.

Antallet af Tilfælde i hvilke Sikringsstyrkens Fartøjer har grebet ind overfor Neutralitetsovertrædelser paa dansk Søterritorium, er imidlertid ikke noget fuldstændigt Maal, hverken for Sikringsstyrkens Arbejde, eller for dette Arbejdes Værdi for Landet ved at skabe Sikkerhed for Handelsskibenes Trafik indenfor dansk Territorialgrænse.

Af den Omstændighed, at de Neutralitetsovertrædelser, der har fundet Sted, i de allerfleste Tilfælde kun er begaaede, naar dansk Krigsskib ikke var i umiddelbar

Nærhed, og at de tilkomne danske Krigsskibes Protest altid er taget til Følge, har man kunnet slutte, at de krigsførende Magters Krigsskibe havde Ordre til at undgaa Konflikt med den danske væbnede Magt.

Ud fra denne Slutning har man søgt ved udstrakt Afpatrullering af de vigtigste Trafikfarvande, navnlig Sundet, — saavidt muligt altid at være »til Stede«, og det præventive Værn mod Krænkelsen, der paa denne Maade er blevet ydet, har sikkert haft endnu større Betydning, end Imødegaaelsen af de Krænkelser, der har fundet Sted.

Specielt for Handelstrafikkens Sikkerhed har Flaadens Neutralitetsvagt haft en Betydning, hvis Værdi ikke kan beregnes i Penge, fordi det drejer sig om Handlinger, som *ikke er komne* til Udførelse, men denne Virksomhed repræsenterer sikkert betydelige Beløb, naar man holder sig for Øje det Værditab, der foraarsages ved et Handelsskibs Opbringelse, Afbrydelse af Rejsen for at føres til en krigsførende Magts Havn, et ofte langvarigt Undersøgelles-Ophold der, hvorunder eventuelt Ladningen fordærves o. s. v.

Som tidligere nævnt har det ligget udenfor de Flaaden tildelte Opgaver at kunne forhindre de Opbringelser af danske Handelsskibe, der har fundet Sted i rum Sø, og som navnlig fra engelsk Side er blevet iværksatte under hele Krigen.

Fra tysk Side skete der ingen Opbringelser af danske Handelsskibe i Krigen første 1½ Aar. Den første danske Handelsdamper, der blev opbragt af Tyskerne, var D. F. D. S.'s Damper »Kiew«, der, stoppet i rum Sø, den 15. Januar 1916 blev ført Syd paa gennem Lille Bælt som tysk Prise og under tysk Flag.

Efterhaanden blev disse Opbringelser imidlertid hyppigere, navnlig efter Tysklands Erklæring af Blokadezonen rundt om England og de øvrige Ententelands i Efteraaret 1916; særligt gik det ud over vore med Fødevarer ladede Eksportbaade.

For saa vidt muligt at undgaa disse Opbringelser, blev det besluttet, at disse Skibes Sejlads saa langt som muligt skulde foregaa paa neutralt Søterritorium og under den Del af Sejladsen som faldt paa dansk Søterritorium, under *Konvojering* af danske Orlogsskibe.

Konvojeringen af Eksportbaadene foregik ad 2 Ruter. Den ene gik fra København paa dansk Territorium i Sundet, til Grænsen mellem dansk og svensk Søterritorium udfor Ellekildhage.

Den anden gik fra Aarhus Vesten og Sønden om Samsø til Ljushage, hvor eventuelle Eksportbaade fra Odense stødte til Konvojen, derfra til Refsnæs og videre paa dansk Territorium-Norden om Sjælland indtil Grænsen mellem dansk og svensk Søterritorium udfor Ellekildhage.

De ad begge Ruter til svensk Territorialgrænse konvojererede Skibe, er her blevet overgivne til svensk Beskyttelse, der i alle Tilfælde loyalt er blevet ydet dem.

Ialt er 73 Eksportbaade blevet konvojererede paa denne Maade.

Ogsaa andre Handelsskibe, saavel danske som fremmede er blevet konvojererede over dansk Territorium, naar Ladningens Art eller andre særlige Omstændigheder mentes at kunne medføre særlig Fare for Opbringelse.

Endelig er Passagerskibe blevet eskorterede, naar Kongen, Dronningen eller Kronprinsen har været om Bord.

I intet Tilfælde har Skibe under Eskorte eller *Konvojering* af danske Orlogsskibe været udsatte for Forsøg paa Visitation eller Opbringelse.

Som Anerkendelse af Flaadens Arbejde har »Krigsforsikringen for danske Skibe«, efter Krigen skænket et Beløb paa 200 000 Kr. til »Dronning Alexandrines Marinefond«.

2. Kontrol

For at haar staltninger vedrører Bælt, (se Afsnit II. Krigsskibe, ligesom manderende Styrker

Navnlig i Bælt at faa Skibene stand Minespærringer. I n Søfarende ikke kom forstaaeligt, at der va samme Maade som i

Efterhaanden har fundet Sted i de c lighed fra de kontro og Tildeling af Bugs

Som Illustrat lodsede Skibe fra S

Aar

1914	
1915	
1916	
1917	
1918	

Ovenstaaende af den Trafik, der har der ved de af Regering farende af 1. Septembe Skibe, saasom Postskib tage Lods.

Fiskeriet. Best følgelig ogsaa gældende trak i Langdrag, meder territorium mere og me stedte Regeringen af H for Fiskerfartøjer i Adg Hensynet til de ninger i Sejladsen, og F stemmelser paahvilede i saa Henseende havde

2. Kontrol med Trafik og Fiskeri i de spærrede Farvandsafsnit.

For at haandhæve de af Regeringen ved Sikringsstyrken Etablering truffne Foranstaltninger vedrørende Spærring af forskellige Farvandsafsnit i Sundet, Store Bælt og Lille Bælt, (se Afsnit II. 5.) har der ved Adgangene til disse Farvandsafsnit været stationeret Krigsskibe, ligesom Lodserierne i de paagældende Farvandsafsnit har været de der kommanderende Styrkechefer underlagte.

Navnlig i Begyndelsen af Sikringsperioden var det et stort og brydsomt Arbejde at faa Skibene standsede og afviste fra de spærrede Farvandsafsnit og fra de i disse udlagte Minespærringer. I mange Tilfælde var Regeringens Bekendtgørelser til Efterretning for Søfarende ikke komme til Skibsførernes Kundskab, og det var ofte vanskeligt at gøre disse forstaaeligt, at der var indtraadt Forhold, der bevirkede, at Sejladsen ikke kunde foregaa paa samme Maade som i Fredstid.

Efterhaanden bedredes dette Forhold, men den store Trafik, der, tiltrods for Krigen, har fundet Sted i de danske Gennemsejlingsfarvande, har dog stadig krævet stor Paapasselighed fra de kontrollerende Bevogningsfartøjers Side, ligesom Fordelingen af Lodser, og Tildeling af Bugserhjælp har medført et stort Arbejde.

Som Illustration til den Trafik, der har fundet Sted, skal anføres Antallet af lodsede Skibe fra Sikringsstyrkens Formering indtil Vaabentilstandens Afslutning.

Aar	Antal lodsede Skibe		
	Sundet	Store Bælt	Lille Bælt
1914	12 797	2 830	765
1915	23 104	8 793	1 890
1916	21 379	9 090	2 079
1917	12 730	6 000	1 430
1918	12 304	5 371	1 249
Sum....	82 314	32 084	7 413

Ovenstaaende Opgørelse over lodsede Skibe giver dog kun et ufuldstændigt Billede af den Trafik, der har fundet Sted, idet den ikke medtager hverken de mindre Fartøjer, der ved de af Regeringen forordnede Lempelser i Lodstvangen. (jfr. Efterretninger for Søfarende af 1. September 1914, 5. Oktober 1914 og 5. December 1914, Afsnit II. 5.) eller de Skibe, saasom Postskibe, Dampfærger o. l., der ved speciel Tilladelse var fritagen for at tage Lods.

Fiskeriet. Bestemmelserne vedrørende Adgangen til spærret Farvand var selvfølgelig ogsaa gældende for Fiskerifartøjer; men efterhaanden som det viste sig, at Krigen trak i Langdrag, medens samtidig Adgangen til Fiskeri i Farvandene udenfor dansk Søterritorium mere og mere hæmmedes ved de krigsførende Magters Foranstaltninger, tilstedte Regeringen af Hensyn til Fiskeriets Betydning for vort Land betydelige Lempelser for Fiskerifartøjer i Adgang til Udførelsen af Fiskeri indenfor spærret Farvands Grænser.

Hensynet til de udlagte Minespærringer medførte dog stadig en Del Indskrænkninger i Sejladsen, og Kontrollen med Overholdelsen af de til enhver Tid gældende Bestemmelser paahvilede de ved Minespærringerne stationerede Afvisningsfartøjer, der i saa Henseende havde et stort Arbejde at udføre.

3. Foranstaltninger mod Minefaren.

En særdeles vigtig Foranstaltning til Sikring af Sejladsen var Bekæmpelsen af den Minefare, der allerede kort efter Krigens Udbrud begyndte at gøre sig gældende i de danske Farvande.

De af Tyskland straks efter Krigens Udbrud udlagte Minefelter i den sydlige Opgang til Langelandsbælt, i Femernbælt og i Farvandet Syd for Gedser, efterfulgtes i Efteraaret 1915 af Minefeltet Syd for Drogden, gaaende tæt op til saavel dansk som svensk Søterritorium og strækkende sig helt rundt Falsterbo, samt i 1918 af Minefelter i den nordlige Del af Kattegat.

Til disse tyske Minefelter i Nærheden af de danske Kyster indenfor Skagen kom et russisk Minefelt tæt Øst for Bornholm, udlagt i Begyndelsen af Krigen, og et engelsk i Kattegats nordlige Del, udlagt i 1918.

Udenfor Skagen i Nordsøen, havde saavel England som Tyskland udlagt store Minefelter.

Saalænge alle disse Minefelter var fastliggende, og deres Beliggenhed meddelt af de Regeringer, der havde udlagt dem, rummede de i og for sig ingen Fare for den neutrale Skibsfart, for saa vidt denne blot holdt sig borte fra Minefelterne.

Efterhaanden som Krigen fortsattes, undlod imidlertid de krigsførende Magter at notificere Udlægningen af nye Minefelter, medens Minerne i de ældre Felter efterhaanden rev sig løs, idet Minernes Ankertov tæredes over, og Minerne blev nu en alvorlig Fare for Skibsfarten.

Ganske vist forlanger Haager-Konventionen, at Miner skal være saaledes konstruerede, at de automatisk desarmeres, naar de river sig løs fra deres Forankring, men denne Mekanisme har i mangfoldige Tilfælde ikke virket efter sin Bestemmelse, saaledes at Minerne forblev armerede og derved farlig for Skibsfarten.

De løsrevne Miner førtes af de skiftende Strømninger ind i de danske Farvande, hvor det blev en af Sikringsstyrkens Opgaver at finde og uskadeliggøre dem.

Med dette Formaal for Øje har der i Løbet af Sikringsperioden været etableret en systematisk Afsøgning af de mest trafikerede Farvande med Inspektionsskibe, Torpedo- og Patrouillebaade, endvidere er der blevet udsendt Fartøjer til Eftersøgning og Uskadeliggørelse af enhver Mine, der af Handelsskibe, Fiskere o. l. blev indrapporteret i Farvandsafsnit, i hvilke der ikke var etableret fast Mineeftersøgningstjeneste; endelig har der til Uskadeliggørelsen af strandede Miner været stationeret Sprænghold af Marine-mandskab paa *Jyllands Vestkyst, ved Albuen*, (med Omraade hele Lollands Kyst) og paa *Bornholm*.

Miner, der drev i Land paa andre end de nævnte Kyststrækninger, blev uskadeliggjort ved Sprænghold, udsendte fra Orlogsværftet, eller fra de i de nærliggende Farvande stationerede Skibe.

Hvad specielt angaar Eftersøgningen efter drivende Miner i Nordsøen, Skagerak og den nordlige Del af Kattegat, er der søgt Samarbejde med de to andre nordiske Riger. Ved en i Februar 1915 i Kristiania afholdt Minekonference, ved hvilken de 3 Landes Marineministerier var repræsenterede kom man overens om en Fordeling af Arbejdet, hvilken Ordning det danske Marineministerium bekendtgjorte ved »Efterretninger for Søfarende« af 26. Februar 1915, hvis Ordlyd er følgende:

Efter derom ført Forhandling mellem Danmark, Norge og Sverige vil Nordsøen østenfor Linien Lindenæs—Hanstholm, Skagerak og den nordlige Del af Kattegat blive afpatrouilleret for Optagelse og Uskadeliggørelse af drivende Miner. Patrouilleringen fordeles paa følgende Maade:

Norge: Fra
fra Land.

Sverige: Fra
raadet: Læssø Trinc
Revs Fyrskib.

Danmark:
Revs Fyrskib, dog i
og Højen Fyr.

Hertil vil d
dansk Foranstaltning
kring Skagen.

Ministrygning
liggørelsen af Miner
tillige vist sig nødve
territorium, dels ud

Efter at det i
Minefelter i Kattegat
omkring Skagen og
Samtidig eta
indgaaende Skibe og
felter.

Ved Minestr
For ogsaa fo
andre nordiske Riger
sentanter for de 3 Lan

I Overensste
Ministrygning udenf
Ogsaa ved d

Den 31. Dec
kyst Vest for Skagen

Efter Vaaben
i Langelandsbæltet fo
tuelt af Strømmen k

Paa Langelan
2 forankrede Miner.
December paa en for
Den 20. Dec

Den 7. Janua
og Sønden om Thore

Den 15. Janu
rede Miner.

Norge: Farvandet mellem Lindenæs og den svenske Grænse ud til ca. 6 Sømil fra Land.

Sverige: Farvandet langs den svenske Kyst i Skagerak og Kattegat, samt Omraadet: Læsø Trindel Fyrskib—Yttre Tistlarne Fyr—Vinga Fyr— til henimod Skagens Revs Fyrskib.

Danmark: Langs med den sædvanlige Dampskibsrute fra Hanstholm til Skagens Revs Fyrskib, dog ikke længere ud end til 6 Sømil fra Hanstholm og 4 Sømil fra Hirshals og Højen Fyr.

Hertil vil der for Danmarks Vedkommende være at tilføje, at der yderligere ved dansk Foranstaltning vil blive patrouilleret langs Jyllands Vestkyst og i Farvandet omkring Skagen.

Minestrygning. Medens det i det foregaaende omtalte Arbejde gik ud paa Uskadeliggørelsen af Miner, der havde løsrevet sig fra deres Fortøjning, har det i nogle Tilfælde tillige vist sig nødvendigt at foretage *Strygning efter forankrede Miner* dels paa dansk Søterritorium, dels udenfor dette i vigtige Trafikruter.

a. K a t t e g a t.

Efter at det i Maj 1918 var konstateret, at der var udlagt saavel tyske som engelske Minefelter i Kattegat, foretoges Minestrygning indenfor Territorialgrænsen i Farvandet omkring Skagen og Syd paa langs Jyllands Østkyst.

Samtidig etableredes Patrouilletjeneste ved Skagens Revs Fyrskib for at advare indgaaende Skibe og vejlede dem med Hensyn til Sejladsen Vesten om de fremmede Minefelter.

Ved Minestrygningen bragtes flere forankrede Miner til Eksplosion.

For ogsaa for Minestrygningens Vedkommende at skabe Samarbejde med de to andre nordiske Riger, afholdtes der i Gøteborg i Juli 1918 en Konference mellem Repræsentanter for de 3 Landes Mariner, ved hvilken der blev truffet Aftale om Arbejdets Deling.

I Overensstemmelse med disse Aftaler foretoges der af danske Orlogsfartøjer Minestrygning udenfor Territoriet i Aalbækbugt indtil Skagens Fyrskibs Meridian.

Ogsaa ved denne Strygning bragtes flere forankrede Miner til Eksplosion.

Den 31. December 1918 afsluttedes dette Arbejde. Farvandet langs Jyllands Østkyst Vest for Skagens Rev Fyrskibs Meridian var frit for forankrede Miner.

b. L a n g e l a n d s b æ l t e t.

Efter Vaabentilstandens Afslutning i November 1918 foretoges der Minestrygning i Langelandsbæltet for at rense dansk Søterritorium for forankrede tyske Miner, der eventuelt af Strømmen kunde være ført ind paa Territoriet.

Paa Langelandssiden fandtes ingen forankrede Miner. Paa Lollandssiden fandtes 2 forankrede Miner. Under Arbejdet her stødte Torpedobaaden *Sværdfisken* den 14. December paa en forankret Mine, hvorved Torpedobaadens Agterparti sprængtes.

Den 20. December var Minestrygningen i dette Farvand afsluttet.

c. L i l l e B æ l t.

Den 7. Januar 1919 paabegyndtes Minestrygning paa dansk Søterritorium Vesten og Sonden om Thorø.

Den 15. Januar var dette Farvand gennemstrøget, uden at der var fundet forankrede Miner.

paa disse Steder at yde en udstrakt Assistance til Havarister, til Fiskere i Nød, og til den civile Administration til Vedligeholdelse af Forbindelsen mellem Øerne indbyrdes.

I Bilag 6 er opført Fortegnelse over:

- a) Assistance, ydet af Flaadens Skibe i de hjemlige Farvande.
- b) Assistance, ydet af Stationsskibet ved Færøerne.
- c) Assistance, ydet af Stationsskibet ved Island.

IV. Flaadens Personel og Materiel under Sikringsperioden.

Ved Gennemførelsen af Søværnsloven af 1909 kom Flaaden ind under fastere Rammer end efter den tidligere Ordning, dels ved Tilvejebringelsen af en permanent Udrustning Aaret igennem, dels ved Indførelse af en fast Mandskabsstamme, beregnet bl. a. paa at udfylde de vigtigere Poster ved Artilleriet om Bord, der tidligere maatte overlades til det værnepligtige Mandskab. Endvidere fik Torpedo- og Minevæsenet ved en ekstraordinær Bevilling paa 6.3 Million Kroner en gennemgribende Fornyelse.

Anvendelsen af disse 6.3 Millioner fordeler sig som følger:

- ca. 2.8 Mill. til Bygning af 6 Torpedobaade.
- ca. 2.2 — — — — 3 Undervandsbaade.
- ca. 0.8 — — — passivt Søminemateriel.
- ca. 0.5 — — — Artillerimateriel m. m.

De store Krav, der stilledes til Sikringsstyrken, navnlig i Retning af at stille saa mange Enheder som muligt paa Benene, bevirkede, at Befalingsmandspersonalet maatte suppleres, og at Dele af Materiellet maatte fornyes, efterhaanden som den langvarige og forcerede Tjeneste sled det op.

1. Personellet.

Uagtet man ved Sikringsstyrkens Formering reducerede Antallet af Befalingsmænd i de udrustede Skibe betydeligt, i Forhold til det under Fredsudrustning normerede Antal, viste det sig, at det ved Søværnsloven fastsatte Antal ikke var tilstrækkeligt til Besættelse af Befalingsmandsposterne.

Af *faste Officerer* (inklusive Sekondløjtnanter) og *ligestillede* havde der ved Krigens Udbrud 213. (se Bilag 2). Det Antal Officerer og ligestillede, der har været nødvendigt, har været ca. 380.

For at tilvejebringe dette Antal er man gaaet følgende Veje:

- a) Midlertidig Antagelse til Tjeneste af *afskedigede Officerer og ligestillede* i et Antal af ca. 35.
- b) Indkaldelse af *Reserveløjtnanter*. Af denne Klasse har ialt ca. 200 været til Tjeneste i Løbet af Sikringsperioden; til samtidig Tjeneste har der været et gennemsnitligt Antal af noget over 100.
- c) Indkaldelse af *Reservelæger*, ca. 30 Reservelæger har været til samtidig Tjeneste under Sikringsperioden.

g paa de danske

siske, 3 franske, naliteten.

nstateres, om de uskadeliggjorte rede eller des-

de danske Far-ig selv ved Ind-

Minerne kostet ficer har mistet

r i Løbet af Sikhed af mere til-

n medførte van-til udlagte Mine-s med Land for øre et betydeligt

æret muligt ydet rede eller grund- ind i fremmede dansk Territorium

gt opkommende og Baade under blevet reddede, gheder ved For- asom de fra den

er der fra disse indelige Neutra-Øer, da de Krigs-samt ved ogsaa

8924 Miner.

Af *Underofficerer og ligestillede* havdes der ved Krigens Udbrud 358 (se Bilag 2). Det Antal, der har været Brug for andrager ca. 840.

De manglende ca. 480 er skaffet til Veje:

1) Ved Indkaldelse af afskedigede Underofficerer, der endnu var i Værnepligtsalderen, samt ved midlertidig Antagelse til Tjeneste af afskedigede ældre Underofficerer, udover Værnepligtsalderen.

Ialt har ca. 100 afskedigede Underofficerer og ligestillede forrettet Tjeneste under Sikringsperioden.

2) Ved Indkaldelse og Uddannelse af Reserveunderofficerer. Til samtidig Tjeneste i Sikringsperioden har der været ca. 400 Reserveunderofficerer og ligestillede, Størstedelen tilhørende Maskinkorpset.

Af *Radiotelegrafister* har der paa Grund af den store Forøgelse af R-T Stationer i Flaadens Skibe, samt Installation af R-T i de fleste Fyrskibe foruden Flaadens faste Radiotelegrafister (Underofficerer af Matros- og Søminekorpset) været Brug for et samtidigt Antal af ca. 115 Radiotelegrafister. Da der ved Indkaldelsen af værnepligtige Radiotelegrafister kun kunde tilvejebringes et Antal af ca. 50, har man maattet supplere Antallet med ca. 65 privat antagne Radiotelegrafister.

Saa vel de værnepligtige som de privat antagne Radiotelegrafister udnævntes til Reserveunderofficerer.

Indkaldelsen af værnepligtigt Personel. Som anført i Afsnit II. 2., c., var der efter Sikringsstyrkens Udrustning medio November 1914 ca. 1 000 ekstraordinært indkaldte værnepligtige af ældre Aargange til Tjeneste.

Det gennemsnitlige samtidige Behov af værnepligtige Menige i Løbet af Sikringsperioden har andraget ca. 2 300 Mand.

Tjenestetiden for de værnepligtige Menige har været 14—18 Maaneder. For Gifte og Forsørgere dog betydeligt kortere.

Da Indkaldelse af værnepligtigt Personel fandt Sted hvert halve Aar (Foraar og Efteraar) er gennemsnitlig $\frac{1}{3}$ af det værnepligtige Mandskab i de udrustede Skibe blevet ombyttet hvert halve Aar.

Denne stadige Tilgang af nyt Mandskab har lagt et nyt og selvfølgelig, men ret besværligt, Led ind i Sikringsstyrkens Tjeneste, idet det periodisk tilkommende nye Mandskab hurtigst muligt maatte uddannes, for at Skibene stadig kunde være krigsberedte.

Ved Siden af Neutralitetsvagten, og Sikringsstyrkens øvrige Opgaver, er der derfor foregaaet et stadigt Uddannelsesarbejde i Skibene, hvilket Arbejde navnlig har stillet store Krav til Befalingsmændene.

Flaadens samlede *Personel-Styrke* under Sikringsperioden har andraget noget over 4 000 Mand.

2. Materiellet.

For at løse de mange Opgaver, der stilledes til Flaaden ved Krigens Udbrud, udrustede man ved Sikringsstyrkens Etablering ikke alene det som egentlig »Sikringsstyrke» opførte Materiel (se Bilag 3) men ogsaa saavel 1. som 2. Suppleringsstyrke, kort sagt hele Flaaden.

Under den langvarige, og saavel for Personel som Materiel anstrengende Tjeneste lod det sig selvfølgelig ikke gøre at holde hele Styrken ude samtidigt. Ved passende Afløsning maatte der drages Omsorg for, at Besætningerne fik nogen Hvile og Frihed, og

ligeledes maatte der ninger fornyede og l

Ved Nødven
Levedygtighedsgræns
holde til den forcerede
rige Havarier, deryder

Navnlig viste
baade fra 70erne og

Da disse Hav
eller var af en saadar
Besætningernes Liv i
Sikringsstyrken, navn
til at udrangere en De
Skibe.

Ved Orlogsvær
indgik i Sikringsstyrke
og Patrouillebaade me
Type som de 8 ovenfo
beregne som Erstat

Endvidere ind
anvendte Fiskeridamp
tidigt i Flaaden, arme
skib i Sundets sydlige

For at frigøre
Krigens første Periode
Bælt, lejedes i Novem
som senere i Novemb
»Saltholm». Disse Skibe
skibe, — som Stations

Fra Holland in
tionsskibe, »Fenris» og
og ved Skagen, da Vej
egnede for Anvendelse

Udover disse l
2 Minekraner, idet de
bestride Tjenesten ved
ligeholdelse under den

En ældre Tran
gamle Kanonbaade, »C
baade. Oprettelsen af
Tilvejebringelsen af et

Endvidere er l
under Arbejde ved Kri
under Bygning, l som l
sejling den 9. Oktober l
der er overførte eller

Endvidere er l
blev lagt i 1914, blevet
Arbejder, — ret langs

ligeledes maatte der sørges for, at Skibene med visse Mellemrum kunde faa deres Forsyninger fornyede og blive underkastede de nødvendige Eftersyn.

Ved Nødvendigheden af at maatte tage ogsaa det ældste Materiel i Brug, hvis Levedygtighedsgrænse faktisk var overskredet, og som i ethvert Tilfælde ikke kunde holde til den forcerede Tjeneste, der bødes det, opstod endnu en Vanskelighed, i Form af talrige Havarier, der yderligere besværliggjorde Bevogtningstjenestens fyldestgørende Udførelse.

Navnlig viste disse Havarier sig ved de ældre og mindre Torpedo- og Patrouillebaade fra 70erne og 80erne, som var tildelt Defensionseskadren.

Da disse Havarier efterhaanden antog Karakter af permanent Utjenstdygtighed, eller var af en saadan Natur, at en fortsat Anvendelse af de gamle Fartøjer vilde sætte Besætningernes Liv i Fare ved Kedelsprængninger o. l., — og da samtidig Kravene til Sikringsstyrken, navnlig med den voksende Minedrift stadig tiltog, saa man sig nødsaget til at udrangere en Del af det ældste Materiel og erstatte det med nybyggede eller indkøbte Skibe.

Ved Orlogsværftet byggedes i Aarene 1916—1918 ialt 8 mindre Torpedobaade, som indgik i Sikringsstyrken. Efterhaanden som disse blev færdige, udrangeredes 13 Torpedo- og Patrouillebaade med Bygningsaar fra 1879—91, yderligere 2 Torpedobaade af samme Type som de 8 ovenfor nævnte var under Bygning ved Sikringsstyrkens Ophævelse, ogsaa beregnede som Erstatning for det udrangerede Materiel.

Endvidere indlemmedes i December 1914 den til internationale Havundersøgelse anvendte Fiskeridamper »Thor«, efter Overenskomst med Landbrugsministeriet, midlertidigt i Flaaden, armeredes og apteredes som Inspektionsskib og anvendtes som Distriktskib i Sundets sydlige Del.

For at frigøre det for Færøerne bestemte Inspektionsskib »Beskytteren«, der i Krigens første Periode havde været anvendt som Mineskib og som Stationsskib i Lille Bælt, lejedes i November 1915 i et privat Selskab et mindre Dampskib »Kong Christian«, som senere i November 1916 afløstes af et indkøbt (senere atter afhændet) Dampskib »Saltholm«. Disse Skibe anvendtes, — efter at være armerede og apterede som Inspektionsskibe, — som Stationsskibe i Lille Bælt.

Fra Holland indkøbtes i 1916 og 1917 to mindre, men særligt sødygtige Inspektionsskibe, »Fenris« og »Diana« til Anvendelse som Vagtskibe henholdsvis i Køgebugt og ved Skagen, da Vejrforholdene i disse Farvande, navnlig i Vintermaanederne, ikke var egnede for Anvendelsen af Torpedobaade som permanente Vagtskibe.

Udover disse Nybygninger og Anskaffelser er der under Sikringsperioden bygget 2 Minekraner, idet de 4 gamle Minekraner, der havde ved Krigens Udbrud, ikke kunde bestride Tjenesten ved de, — efter vore Forhold — ret udstrakte Minespæringer, hvis Vedligeholdelse under den mere end 4-aarige Periode har krævet et stort Arbejde.

En ældre Transportbaad er blevet omdannet til Minebaad Nr. 10, og en af de gamle Kanonbaade, »Grønsund«, er blevet omdannet til Værkstedsskib for Undervandsbaade. Oprettelsen af Undervandsbaadsstationer udenfor København nødvendiggjorte Tilvejebringelsen af et saadant Skib.

Endvidere er Bygningen af de 5 tidligere bevilgede Undervandsbaade, der var under Arbejde ved Krigens Udbrud blevet fuldendt, og 4 andre Undervandsbaade er sat under Bygning, 1 som Erstatning for Undervandsbaaden »Dykkeren«, der forliste ved Paa-sejling den 9. Oktober 1916 i Sundet, de andre som Erstatning for ældre Undervandsbaade, der er overførte eller skal overføres til Reserven.

Endvidere er Bygningen af Kystforsvarsskibet »Niels Juel«, til hvilket Kølen blev lagt i 1914, blevet fortsat i et, — ganske vist af Hensyn til andre mere paakrævede Arbejder, — ret langsomt Tempo.

Endelig er anskaffet og forfærdiget en Del mindre, flydende Materiel, nemlig 1 Bugserbaad til Orlogsværftets Brug, Motorbaade til Orlogsværftets og Undervandsbaadsstationernes Brug, Motorbaade og Kabelbaade til Minespærringerne, samt Engelhardt'ske Redningsbaade (af Hensyn til Minefaren) til Kystforsvarsskibene.

Foruden de her nævnte Nybygninger og Anskaffelser har den lange Udrustningsperiode nødvendiggjort en stor Mængde Eftersyns-, Reparations- og Fornyelsesarbejder ved det ældre Materiel.

I Bilag 7 er under Pkt. a. og c. anført en Oversigt med Data, vedrørende henholdsvis Nybygninger og købt og lejet Skibsmateriel.

3. Marinens Flyvevæsen under Sikringsperioden.

Paa Grund af Luftvaabnets særlige Karakter og relative Ungdom indenfor Flaaden, vil Udviklingen af det hertil hørende Personel og Materiel blive behandlet i et særligt Afsnit.

Ved Sikringsstyrkens Formering besad Flaaden kun 2 Flyvebaade, byggede i Frankrig i 1913.

Af uddannede Flyvebaadsførere havde 2, (Premierløjtnanter).

I Løbet af Sikringsperioden er der sket følgende Til- og Afgang af Flyvebaade:

Aar	Tilgang	Afgang
1914.....	0	1
1915.....	4	2
1916.....	5	4
1917.....	7	2
1918.....	4	4
1919.....	4	2
Sum ...	24	15

I de 15 Flyvebaade, der er udgaaede af Sikringsstyrken, er indbefattet de 2 ældste ovenfor omtalte franske Baade.

Forlisene skyldes i 9 Tilfælde Nedstyrtning, i 2 Tilfælde Uheld ved Landing, i 2 Tilfælde Uheld ved Starten, 1 Flyvebaad er ødelagt ved Bugsering i Søgang, og 1 ved Havari paa Motoren.

Ved Sikringsstyrkens Ophør var Marinen i Besiddelse af 11 Flyvebaade, (heraf 3 Pontonbaade) endvidere var 5 Flyvebaade under Bygning ved Orlogsværftet.

I Bilag 7 er under Pkt. b. opført en Oversigt med Data vedrørende de under Sikringsperioden byggede Flyvebaade.

I Løbet af Sikringsperioden er 14 Officerer (6 Premierløjtnanter og 8 Reserveløjtnanter) blevet uddannede til Flyvebaadsførere, — 10 Officerer (Reserveløjtnanter) og 2 Reserveunderofficerer (Radiotelegrafister) til Observatorer.

Foruden til almindelig Øvelsesflyvning til Uddannelse af saavel Førere som Observatorer, er Flyvebaadene blevet benyttede til Rekognoscering af Farvandene samt til Mineafsøgning, navnlig til Konstatning af forankrede Miners Plads.

Den samlede udfløjede Distance under Sikringsperioden andrager ca. 200 000 km.

Ved Flyvebaade
i Løbet af Sikringsperioden
10 Premierløjtnanter, 2 Reserveløjtnanter

4. Orlogsværftet

Under Afsnitet er omtalt de udførte Nybygninger og Eftersyns-, Reparations- og Beslag paa Orlogsværftet.

Den lange Udrustningsperiode, og navnlig i Sikringsperioden, har medført mest udslidte Materiel af Hensyn til den betydelige Krav til Udrustning i stor Udstrækning.

Alle større Reparationer i halve Aar, underkastet omhyggelig bedring af de utallige Skibe. I et stort Antal af de gamle Skibe, Kedler, eller i ethvert Skib, der ikke var beregnet til at blive i Tjenesten.

Dertil kommer, at selv efter en lille Udrustning af de gamle Skibe, Del lettere Skyts til Installation af svære Kanoner, Brug, Anbringelsen af Radiotelegrafer, Installation af Radiotelegrafer.

Endelig blev der indkøbt og Apparater, der blev brugt til dette. Dette var saaledes 10 Flyvebaadsakkumulatorene, Tilvirkningen af saavel som tydelig Udvidelse af de gamle Skibe.

Til Belysning af de gamle Skibe, der umiddelbart før Sikringsperioden, steg de gamle Skibe var beskæftigede ved at blive ombygget.

Af Skyts er

Ved Flyvebaadsulykker under Øvelses- og Rekognosceringsflyvninger har Marinen i Løbet af Sikringsperioden haft et Personeltab af 5 Officerer (1 Kaptajn, 2 Premierløjtnanter, 2 Reserveløjtnanter) og 1 Reserveunderofficer (Observator).

4. Orlogsværftets Virksomhed under Sikringsperioden.

a. Skibbygning og Maskinvæsen.

Under Afsnit IV. 2. i Bilag 7. a. og b. er allerede anført de ved Orlogsværftet udførte Nybygninger af Skibs- og Fartøjsmateriel, ligesom det er anført, at et stort Antal Eftersyns-, Reparations- og Fornyelsesarbejder ved det ældre Materiel har lagt betydelige Beslag paa Orlogsværftets Arbejdskraft.

Den lange Udrustningsperiode og den forcerede Tjeneste sled stærkt paa Materiellet, og navnlig i Sikringsperiodens første Aar, — inden man havde faaet det ældste og mest udslidte Materiel erstattet med nybyggede Fartøjer — stillede de idelige Havarier, der af Hensyn til Bevogtningstjenestens Effektivitet skulde udbedres hurtigst muligt, betydelige Krav til Orlogsværftet, saaledes at Natarbejde og Søndagsarbejde maatte anvendes i stor Udstrækning.

Alle større Skibe maatte 1 Gang om Aaret, alle mindre Fartøjer 1 Gang hvert halve Aar, underkastes et grundigt Eftersyn med Dokning, Rensning af Bunden og Udbedring af de utallige Smaahavarier, som afstedkommes under en lang Udrustningsperiode. I et stort Antal af de ældre Fartøjer blev man efterhaanden nødsaget til at anbringe nye Kedler, eller i ethvert Fald til at forny Kedelrørene; Varme- og Ventilationsinstallationer, der ikke var beregnede for lange Vinterkampagner maatte forbedres og saa fremdeles.

Dertil kom *Moderniseringsarbejder*, tilsigtende at forøge Krigsberedtheden af vore — selv efter en lille Stats Forhold — ret forældede Skibe, — saasom Omdannelsen af en Del lettere Skyts til Antiballonskyts og af Projektørerne til Anvendelse mod Luftmaal, — Installation af sværere Antitorpedobaadsskyts og af bedre Afstandsmaalere til Artilleriets Brug, Anbringelsen af Gyroskopkompasser i de større Skibe og i Undervandsbaadene, Installation af Radiotelegraf i Fartøjer, hvor saadan ikke fandtes o. s. v.

Endelig bevirkede Krigssituationen, at Tilførslen af forskellige Sorter af Maskiner og Apparater, der hidtil var leverede Orlogsværftet fra udenlandske Fabrikker, ophørte. Dette var saaledes Tilfælde med Flyvebaadsmotorer, Akkumulatorplader til Undervandsbaadsakkumulatorerne m. m., og Orlogsværftet nødsagedes herved til selv at overgaa til Tilvirkningen af saadanne uundværlige Maskiner og Maskindele, hvilket medførte en betydelig Udvidelse af Orlogsværftets Fabrikdrift.

Til Belysning af Forøgelsen af Orlogsværftets Virksomhed skal anføres, at medens der umiddelbart før Krigens Udbrud beskæftigedes et Antal af 1550 Arbejdere ved Orlogsværftet, steg dette Antal i Løbet af Sikringsperioden til 2700, hvoraf Størsteparten var beskæftigede ved Skibbygning og Maskinvæsen.

b. Søartilleriet. (Tøjhusafdelingen).

Af *Skyts* er der under Sikringsperioden anskaffet eller forfærdiget:

- 1 Stk. 24 cm Reservekanon med Affutage.
- 10 — 75 mm Patronkanoner.
- 35 — 57 mm Antiballonkanoner.
- 28 — 8 mm Reculgeværer.

Endelig er der i Løbet af Sikringsperioden blevet anskaffet 27 nye Projektører, og de ældre Projektører i de større Skibe er blevet ændrede, saaledes at de er i Stand til at belyse Luftfartøjer.

d. Tilvejebringelsen af Materialier, Forbrugsgods m. m.

Tilvejebringelsen af de for den udrustede Flaade og for Orlogsværftets Drift nødvendige Materialier, forskellige Sorter af Forbrugsgods m. m. har, paa Grund af de knappe Tilførsler, været et Arbejde af ikke ringe Vanskelighed.

Ved hensigtsmæssige Indkøb og ved at gennemføre en udstrakt Økonomi i de udrustede Skibe er det dog lykkedes at komme igennem Sikringsperioden uden større Savn af nogen Art. Naturligvis var der enkelte Varer, som slet ikke kunde skaffes tilveje, og for hvilke det har været nødvendigt at skaffe Kompensation, ligesom man for en Del Varers Vedkommende har set sig nødsaget til at nøjes med ringere Kvaliteter end dem man var vant til.

Til Belysning af hvilke Kvantiteter der har været nødvendige, er der i Bilag 8, givet en Oversigt over de vigtigste Materialier og Sorter af Forbrugsgods, med Angivelse af Beholdning ved Sikringsperiodens Begyndelse og Ophør, samt af de i Løbet af Sikringsperioden indkøbte Kvanta.

Særlig bemærkes Indkøbet af 210 000 Tons Kul, hvilket giver et gennemsnitlig aarligt Forbrug af 46 000 Tons, mod 12 000 Tons i Fredstid.

Der er ved Krigens Slutning afhændet en Del af Varerne; saaledes skal nævnes, at man har kunnet overlade de danske Statsbaner noget over 5 000 Tons Kul, det forenede Dampskibsselskab ca. 3 000 Tons Kul; Apotekerne har man kunnet overlade 6 Tons Ricinusolie, og Hærens tekniske Korps og de danske Statsbaner Kobber, Rapsolie, Cylinderolie og Tvist.

e. Orlogsværftets Bygningsvæsen.

Den betydelige Udvidelse af Orlogsværftets Fabrikdrift og Tilvejebringelsen af Magasinsplads for de store Beholdninger af Forbrugsgods m. m., som det var nødvendigt at opkøbe, medens disse Varer endnu kunde faas, har medført Nødvendigheden af en Række nye Fabriksanlæg og Magasinbygninger eller Udvidelse af de eksisterende Bygninger af denne Art.

Ved disse Nyanlæg og Udvidelser har man tillige haft for Øje at muliggøre en Forøgelse af Orlogsværftets Virksomhed for andre Statsinstitutioner.

Følgende større Bygningsarbejder er udførte af Orlogsværftets Bygningsvæsen: Udvidelse af Orlogsværftets Radiostation.

Ombygning af Lanternemagasinet for Indretning af et Periskopværksted og Instrumentmagasin.

Opførelse af en Arbejds- og Depotbygning for Undervandsbaadene.

Bygning af en ny Anlægsbro for Torpedobaade.

Bygning af 2 Beddinger til Undervandsbaade og 8 Beddinger til Torpedobaade.

Forandring og Forbedring af Kasernen af Hensyn til ekstraordinær Belægning.

Opførelse af et nyt Maskinværksted og Kontorer.

Ombygning af det gamle Maskinværksted for at skaffe Plads til en elektrisk Afdeling.

Udvidelse af Torpedoværkstedet.

Opførelse af Akkumulatorstøberi og Akkumulatorværksted.

Ombygning af Omstillingsværkstedet for Indretning af en elektrisk Centralstation.

Opførelse af et Montageværksted for Flyvemaskiner.

Opførelse af en ny Støberibygning.
 Udvidelse af Kontorbygningerne.
 Genopbygning af Grovsmedien, der nedbrændte som Følge af en Kortslutning.
 Opførelse af et Fileværksted.
 Opførelse af et Modelsnedkeri med Modelkammer.
 Tilbygning til Gymnastikhuset for at gøre det brugeligt som Lazaret.
 Opførelse af et Hærderi og en Værktøjssmedie.
 Ombygning af den gamle Støberibygning.
 Oprettelse af et Tvistrenseri.
 Opførelse af et nyt kemisk Laboratorium.
 Udvidelse af Artilleriværks'edet.
 Opførelse af et nyt Kabelmagasin.
 Opførelse af et Patronmagasin for Tændpatroner.
 Bygning af 5 Oliebeholdere og 4 Petroleumsbeholdere.
 Ombygning af Søndre Mastehus og Takkelloftsbygningen.
 Bygning af Standpladser for Antiluftskyts og Projektører paa forskellige af Orlogsværftets Bygninger.
 Opførelse af Flyvebaadsskure. Værksteder, Barakker m. m. til Flyvevæsenet.
 Opførelse af en Magasinbygning til ladte Søminer.
 Foruden de her nævnte Bygningsarbejder er der udført et stort Antal mindre Arbejder ved de ældre Bygninger, endvidere Vejanlæg, Sporanlæg m. m.

V. Foranstaltninger efter Vaabenstilstandens Afslutning.

1. Optagelse af de danske Minespærringer

Efter Afslutningen af Vaabentilstanden mellem de krigsførende Magter den 11. Novembet 1918, traf Regeringen Foranstaltninger til, at Trafikforholdene i de danske Farvande saa hurtig som muligt kunde føres tilbage til samme Tilstand som under Fredsforhold.

Der gaves samme Dato, som Vaabentilstanden sluttedes, Ordre til at paabegynde Arbejdet med Optagelse af de danske Minespærringer, samt til Aabning af de spærrede Farvandsafsnit, Tænding af Fyr og Udlægning af Sømærker, saa hurtigt Mineoptagelsen tillod det.

a. S u n d e t.

Den 12. November 1918 paabegyndtes Optagelsen af Minespærringerne i Sundet.

Den 16. November meddelte Marineministeriet i Efterretninger for Søfarende, at de ved den nordlige Adgang til Københavns Red og Havn udlagte Søminer var inddragne saaledes at Sejlads til København Nord og Øst fra var fri.

Samtidig ophævedes Lodstvangen ved Sejlads paa Københavns Red og Havn, Fyrene ved København tændtes, og Lystønderne udlagdes.

Den 17. November var Optagelsen af Søminerne i Drogden (D-Spærringen) optagne.

Den 20. November meddelte Marineministeriet, at Sejladsen i Kongedybet, Holælenderdybet og Drogden var fri, og Fyrene dersteds tændte.

Den 23. November
 Vest for Meridianen 1

Sejladsen i Sur
 liggende tyske Minespærringer
 Ved Vaabenstilstandens Afslutning
 tøjer, der havde vejledet
 ringen imidlertid forblev
 Afvisningstjenesten ved
 Ophør.

Den 12. November
 i Store Bælt.

Den 23. November
 gjorde, at Sejlads Nord
 parallel, Syd for hvilken

Dansk Orlogsskib
 For at muliggøre
 Orlogsskibe, som nævnt
 saavel paa Langelands

Den 9. December
 bekendtgjordes af Mar
 advaredes mod drivend
 nisteriet den 25. Decem
 strøget og rensat for f

Det tyske Mine
 ved Sikringsperiodens O

Den 17. November
 Arbejdet var afsluttet
 ladsen Nord fra til Ass
 kommende Skibe ophør

Sejladsen til Ass
 Hensyn til mulige tysk

For at muliggøre
 Orlogsskibe fra den 7.-
 og Sønden for Thorø, h
 Bælt.

For imidlertid a
 paa tysk Søterritorium li

2. Re

Saasnaart som m
 1918 paabegyndtes Afri
 stillede Opgaver bortfal
 Selve Neutralite
 slutning, men dels lagde

Den 23. November var Mineoptagningen i Køgebugt afsluttet, og Sejladsen her, Vest for Meridianen 12° 30' Ø., gaves fri ligesom Sejladsen i Kalleboerne.

Sejladsen i Sundet kunde nu foregaa uhindret Nord fra indtil de Syd for Drogden liggende tyske Minespærringer

Ved Vaabenstilstandens Afslutning forlod de tyske Mærkeskibe og Afvisningsfar-tøjer, der havde vejledet Sejladsen ved disse Spærringer, deres Station. Da selve Spær-lingen imidlertid forblev liggende ude, maatte danske og svenske Torpedobaade overtage Afvisningstjenesten ved den, hvilken Tjeneste endnu vedvarede ved Sikringsstyrkens Ophør.

b. Store-Bælt,

Den 12. November 1918 paabegyndtes Optagelsen af de danske Minespærringer i Store Bælt.

Den 23. November optoges de sidste Miner, hvorefter Marineministeriet bekendt-gjorde, at Sejlads Nord fra i Store Bælt kunde foregaa uhindret indtil Albuen Fyrs Bredde-parallel, Syd for hvilken der fandtes tyske Minespærringer.

Dansk Orlogsskib posteredes Nord for det tyske Minefelt for at advare Skibsfarten.

For at muliggøre Sejlads videre Syd paa gennem Langelandsbæltet foretog danske Orlogsskibe, som nævnt i Afsnit III., 3. Pag. 33, Minestrygning paa dansk Søterritorium saavel paa Langelandssiden som paa Lollandssiden.

Den 9. December var Territoriet paa Langelandssiden gennemstrøget, hvilket bekendtgjordes af Marineministeriet ved Efterretninger for Søfarende, idet der dog advaredes mod drivende Miner i dette Farvand. Samme Forbehold toges, da Marinemi-nisteriet den 25. December meddelte, at Territoriet paa Lollandssiden nu var gennem-strøget og rensat for forankrede Miner.

Det tyske Minefelt i Langelandsbælt udenfor dansk Søterritorium laa endnu ude ved Sikringsperiodens Ophør, og danske Orlogsskibe besørgede Afvisningstjenesten.

c. Lille-Bælt.

Den 17. November 1918 paabegyndtes Optagelsen af de i Lille Bælt udlagte Miner. Arbejdet var afsluttet den 18. November hvorefter Marineministeriet meddelte, at Sej-ladsen Nord fra til Assens kunde foregaa uhindret, og at Tvangslodsningen for Nord fra kommende Skibe ophørte.

Sejladsen til Assens Syd fra og fra Assens Syd paa kunde endnu ikke gives fri af Hensyn til mulige tyske Miner.

For at muliggøre denne Sejlads foretog, som nævnt i Afsnit III. 3. Pag. 33, danske Orlogsskibe fra den 7.—15. Januar 1919 Minestrygning paa dansk Søterritorium Vest og Sønden for Thorø, hvorefter der atter aabnedes for den gennemgaaende Trafik i Lille Bælt.

For imidlertid at vejlede Sejladsen og advare Skibe mod at komme ind paa de paa tysk Søterritorium liggende Minefelter, posteredes et dansk Orlogsskib ved Thorø Rev.

2. Reduktion af den udrustede Sikringsstyrke.

Saasnart som muligt efter Afslutningen af Vaabenstilstanden den 11. November 1918 paabegyndtes Afrustningen af Sikringsstyrkens Skibe, efterhaanden som de dem stillede Opgaver bortfaldt.

Selve Neutralitetsvagten ophørte selvfølgelig samtidig med Stridighedernes Af-slutning, men dels lagde Tilsynet med visse fremmede Skibes Færd — navnlig Skibe fra

den russiske Sovjetrepublik — endnu i nogen Tid Beslag paa en Del Bevogningsfartøjer, ligesom de tyske Uroligheder og navnlig en ret omfattende Invasion af flygtede russiske Krigsfanger paa Sydvestkysten af Fyen krævede en Bevogningsstyrke i Lille Bælt og i Farvandet Sydvest for Fyen, — dels maatte Mineeftersøgningstjenesten opretholdes, de i tidligere Afsnit omtalte Minestrykningsarbejder foretages, og Advarsels- og Afvisningstjeneste ved de af de tyske Skibe forladte tyske Minefelter etableres.

De sidstnævnte Opgaver — Bevogtningen af Søterritoriet Sydvest for Fyen, Mineeftersøgningstjenesten samt Afvisningstjenesten ved de tyske Minefelter vedvarede lige til Sikringsstyrkens Ophævelse, og endnu i lang Tid efter dette Tidspunkt, saa at en saa omfattende Reduktion af den udrustede Flaadestyrke, som ellers vilde have været mulig, ikke lod sig gennemføre.

I det efterfølgende er angivet Datoerne for de forskellige Institutioners og Styrkers Udtrædelse af Sikringsstyrken for Desarmering:

1918.

17. Nov. Distriktsfartøjet i Defensionens Nordre Patrouilledistrikt, Skonnerten »Ingolf«, inddrogtes.

Torpedobaad Nr. 3 udgik af Sikringsstyrken.

18. — Kanonbaadene »Falster« og »Lille Bælt« udgik af Sikringsstyrken. Undervandsbaadsstationen i Helsingør nedlagdes.

Torpedobaaden »Søridderen« udgik af Sikringsstyrken.

19. — Depotskibet i Lynettehavnen »Esbern Snare« udgik af Sikringsstyrken.

23. — Inspektionsskibet »Thor« og Patrouillebaad Nr. 13 udgik af Sikringsstyrken.

24. — Patrouillebaad Nr. 14 udgik af Sikringsstyrken.

27. — 1. Eskadre strøg Kommando, Kystforsvarsskibet »Olfert Fischer« udgik af Sikringsstyrken.

30. — Krigsfyrene nedlagdes.

2. Dec. Undervandsbaaden »Thetis« udgik af Sikringsstyrken.

4. — Torpedobaadene »Spækhuggeren«, »Vindhunden«, »Flyvefisken« og »Tumleren« udgik af Sikringsstyrken.

12. — Kystforsvarsskibet »Peder Skram« udgik af Sikringsstyrken.

13. — Krydseren »Gejser« udgik af Sikringsstyrken.

14. — Mineskibet »Lossen« udgik af Sikringsstyrken.

Undervandsbaadsstationen og Flyvebaadsstationen ved Slipshavn nedlagdes.

21. — Undervandsbaaden »Havmanden« udgik af Sikringsstyrken.

22. — Kystforsvarsskibet »Skjold« udgik af Sikringsstyrken.

23. — Torpedobaaden »Sværdfisken«, samt Minekran Nr. 4 udgik af Sikringsstyrken.

2. Eskadre strøg Kommando, og af Kystforsvarsskibet »Herluf Trolle«, Krydseren »Hejmdal« og 3 Torpedobaade oprettedes en »Vintereskadre«.

1919.

9. Jan. Patrouillebaad Nr. 4 udgik af Sikringsstyrken.

15. — Patrouillebaad Nr. 7 udgik af Sikringsstyrken.

16. — Inspektionsskibet »Saltholm« udgik af Sikringsstyrken.

20. — Kanonbaaden »Guldborgsund« udgik af Sikringsstyrken.

25. Febr. Udkigsstationerne paa Saltholm nedlagdes.

28. — Vintereskadren strøg Kommando, Kystforsvarsskibet »Herluf Trolle« og Torpedobaaden »Springeren« udgik af Sikringsstyrken.

5. Marts. Samtlige Kystudkigsstationer nedlagdes.

13. — Torpedobaaden »Hvalrossen« udgik af Sikringsstyrken.

1919.

17. Marts. Opmaalings

25. — Opmaalings

27. — Krydseren

31. — Defensions

Flaadens C

Flaadens S

Jævnslidig med det indkaldte værnepl

Den 1. Novem

underofficerer. — Den

Den 1. Januar 1919: 1

1 094 Menige og 165 R

serveunderofficerer. —

Ved Sikringssty

Styrker, — under Hens

endnu under Kommar

a. Stationen i Sundet

b. Stationen i Store

c. Stationen i Lille l

d. Stationen ved Ska

e. Stationen ved Esb

f. Undervandsbaads-

g. Stationen ved Fær

Endvidere var

VI. Bekostning

En Del af de U

de under Sikringsperio

paa det aarlige ordinæ

Udover disse o

Udrustningen og Opre

Foranstaltninger andra

fordeler sig paa følgen

1. Udrustninger, ca..

2. Orlogsværftets Drif

(Vedligeholdelse

ordinære Pe

1919.

17. Marts. Opmaalingsskibet »Marstrand« og »Willemoes« udgik af Sikringsstyrken.
25. — Opmaalingsskibet »Krieger« udgik af Sikringsstyrken.
27. — Krydseren »Hejmdal« udgik af Sikringsstyrken.
31. — Defensionschefens Kommandostation paa Lynetten ophævedes.
Flaadens Overkommando nedlagdes.
Flaadens Sikringsstyrke ophævedes.

Jævnslidig med Afrustningen af Skibene gik Reduktionen og Hjemsendelsen af det indkaldte værnepligtige Mandskab.

Den 1. November 1918 var den indkaldte Styrke: 2350 Menige og 400 Reserveunderofficerer. — Den 1. December s. A.: 1 998 Menige og 379 Reserveunderofficerer. — Den 1. Januar 1919: 1 379 Menige og 234 Reserveunderofficerer. — Den 1. Februar s. A.: 1 094 Menige og 165 Reserveunderofficerer. — Den 1. Marts s. A.: 979 Menige og 149 Reserveunderofficerer. — Den 1. April s. A.: 590 Menige og 95 Reserveunderofficerer. —

Ved Sikringsstyrkens Ophør den 31. Marts 1919 Kl. 12 Middag, var endnu følgende Styrker, — under Hensyn til de tidligere omtalte, Flaaden endnu paahvilende Opgaver — endnu under Kommando:

- a. Stationen i Sundet: 4 Torpedobaade og 1 Patrouillebaad.
- b. Stationen i Store Bælt: 1 Inspektionsskib, 1 Torpedobaad, 1 Patrouillebaad.
- c. Stationen i Lille Bælt: 1 Inspektionsskib, 6 Torpedobaade, 2 Patrouillebaade.
- d. Stationen ved Skagen: 1 Inspektionsskib.
- e. Stationen ved Esbjerg: 1 Inspektionsskib.
- f. Undervandsbaads- og Flyvebaadsdelingen: 9 Undervandsbaade, 11 Flyvebaade.
- g. Stationen ved Færøerne og Island: 1 Inspektionsskib.

Endvidere var Krydseren »Hejmdal« udrustet som Skoleskib for Reservekadetter.

VI. Bekostninger ved Udrustningen og Opretholdelsen af Flaadens Sikrings-Styrke.

En Del af de Udgifter, som er medførte ved Sikringsstyrkens Udrustning og ved de under Sikringsperioden udførte Arbejder paa Orlogsværftet dækkes ved Bevillinger paa det aarlige ordinære Budget eller ved særlige Tillægsbevillinger.

Udover disse ordinære eller Tillægsbevillinger har den samlede Bekostning ved Udrustningen og Opretholdelsen af Flaadens Sikringsstyrke og alle de deraf flydende Foranstaltninger andraget en samlet Sum af ca. 64.6 Millioner Kroner, hvilken Udgift fordeler sig paa følgende nedennævnte Hovedkonti:

1. Udrustninger, ca..... 19.0 Mill.
2. Orlogsværftets Drift:

(Vedligeholdelsesarbejder m. m., som ikke har kunnet afholdes af de ordinære Pengemidler paa Orlogsværftets Driftsplan), ca..... 6.0 —

3. *Nybygninger og Nyanskaffelser af Skibsmateriel, Nyanskaffelser og større Reparationer under Skibbygning og Maskinvæsen:*

Bygning af 8 Torpedobaade.....	3.45	Mill.
Paabegyndt Bygning af 2 Torpedobaade.....	0.48	—
Bygning af 2 Undervandsbaade.....	2.36	—
Bygning af 2 Minekraner.	0.86	—
Anskaffelse af 2 Inspektionsskibe.....	0.37	—
Bygning og Anskaffelse af Flyvemateriel.....	0.52	—
Diverse andre mindre Nybygninger og Anskaffelser.....	0.53	—
4. <i>Artillerimateriel, ca.</i>	1.8	—
5. <i>Søminemateriel, ca.</i>	3.5	—
6. <i>Arbejder, udførte af Flaadens Bygningsvæsen til Udvidelse af Fabriksdriften m. m. ca.</i>	3.5	—
7. <i>Lønninger til:</i>		
Flaadens Personel, ca.....	1.6	Mill.
Orlogsværftets Personel, ca.....	0.4	—
	2.0	—
8. <i>Andre Udgifter:</i>		
(Efterretningsvæsenet, Mærkevæsenet, Vagervæsenet, Søkortarkivet, Skoler, Flaadens Overkommando, Sygeväsen) ca.....	3.8	—
9. <i>Prisforhøjelser paa Kul, Proviant, Forbrugsgods, m. m. indkøbt ved Orlogsværftet</i>	16.4	—
I alt...	64.6	Mill.

Liste over Flaad

I Linier

Kystforsvarssk

Peder Skram.....
Olfert Fischer.....
Herluf Trolle.....

Mineskibe m

Lossen.....
Hjælperen.....
Minekran Nr. 1....
 — - 2....
 — - 3....
 — - 4....
Dampbaad A.....
 — B.....
Minebaad, 1, 2, 3, 4
 8, 9.

Torpedobaade

Søridderen.....
Søulven.....
Flyvefisken.....
Tumleren.....
Vindhunden.....
Spækhuggeren.....
Sværdfisken.....
Delfinen.....
Hvalrossen.....
Ormen.....
Søbjørnen.....
Havørnen.....
Hajen.....
Makrelen.....

Nordkaperen.....

Liste over Flaaden ved Sikringsstyrkens Formering den 1. August 1914.

	Displacement Tons	Sati i Vandet	Hvorledes opført ved Sikringsstyr- kens Ophævelse d. 31. Marts 1919
I Linien.			
<i>Kystforsvarsskibe:</i>			
Peder Skram.....	3783	1908	Linien.
Olfert Fischer.....	3700	1903	—
Herluf Trolle.....	3640	1899	—
<i>Mineskibe m. m.</i>			
Lossen.....	628	1910	Linien.
Hjælperen.....	288	1890	—
Minekran Nr. 1.....	109	1896	—
— - 2.....	105	1876	—
— - 3.....	105	1878	—
— - 4.....	160	1884	—
Dampbaad A.....		1878	—
— B.....		1878	—
Minebaad, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.			
<i>Torpedobaade:</i>			
Søridderen.....	275	1911	Linien.
Søulven.....	—	—	—
Flyvefisken.....	—	—	—
Tumleren.....	300	—	—
Vindhunden.....	—	—	—
Spækhuggeren.....	—	—	—
Sværdfisken.....	190	1913	—
Delfinen.....	—	—	—
Hvalrossen.....	—	—	—
Ormen.....	105	1907	—
Søbjørnen.....	140	1898	Reserven.
Havørnen.....	—	1897	—
Hajen.....	—	1896	—
Makrelen.....	130	1893	— Benævn. nu T. 6.
Nordkaperen.....	—	—	— Benævn. nu T. 7.

I Bilag 5*) er der givet en Oversigt over de i de danske Farvande og paa de danske Kyster i Løbet af Sikringsperioden uskadeliggjorte 5803 *Miner*.

Som det vil fremgaa af Oversigten er der uskadeliggjort:

467 drivende *Miner*.
5328 inddrevne —
8 forankrede —

Af *Minerne* har 1 været dansk, 963 tyske, 4646 engelske, 21 russiske, 3 franske, 2 hollandske og i 167 Tilfælde har man ikke kunnet konstatere Nationaliteten.

Af 862 uskadeliggjorte tyske *Miner*, for hvilke det har kunnet konstateres, om de var armerede eller desarmerede var 638 eller 74,0 pCt. armerede. Af 4238 uskadeliggjorte engelske *Miner*, for hvilke det har kunnet konstateres, om de var armerede eller desarmerede, var 97 eller 2,3 pCt. armerede.

Under Krigen er der tillige inddrevet og opfisket 29 Torpedoer i de danske Farvande og paa de danske Kyster. Af disse 29 Torpedoer sprængtes 2 af sig selv ved Inddrivningen.

Under Sikringsstyrken har Arbejdet med Uskadeliggørelsen af *Minerne* kostet Marinens Personel et Tab af 2 Underofficerer og 7 Menige, medens 1 Officer har mistet Førligheden.

4. Andre Virksomheder.

Foruden de i det foregaaende Afsnit nævnte Virksomheder er der i Løbet af Sikringsperioden tilfaldet den udrustede Flaadestyrke en betydelig Virksomhed af mere tilfældig Art, men derfor ikke af mindre Betydning.

Det følger af sig selv, at de for Navigationen ved Krigssituationen medførte vanskelige Forhold. — slukkede Fyr, inddragne Sømærker Hensyn at tage til udlagte Minefelter, Frygten for drivende *Miner*, Nødvendigheden af at navigere langs med Land for at holde sig indenfor det beskyttende Territorium o. s. v. — maatte medføre et betydeligt højere Antal af Forlis og Strandinger end under fredelige Forhold.

Som naturligt er, har Orlogsflaadens Skibe, overalt hvor det har været muligt ydet Assistance, og saadanne er i mangfoldige Tilfælde blevet givet til havarerede eller grundstødte Skibe eller Fiskerbaade til Skibbrudne til Skibe, der var kommet ind i fremmede Minefelter, til Saarede fra de Kampe, der har fundet Sted i Nærheden af dansk Territorium o. s. v.

Savnede Fiskerfartøjer, der er blevet overraskede af pludseligt opkommende Uvejr, er blevet eftersøgte og assisterede. Hjælp er blevet ydet til Skibe og Baade under Isvanskeligheder. Besætninger fra fremmede forliste Flyvebaade er blevet reddede, endelig er der i mange Tilfælde blevet ydet Assistance til de civile Myndigheder ved Forhindring af Smugleri, ved Bevogtningstjeneste af mistænkelige Fartøjer, saasom de fra den russiske Sovjetrepublik kommende Skibe.

Hvad specielt *Stationsskibene ved Færøerne og Island* angaar, da er der fra disse Skibes Side præsteret et betydningsfuldt Arbejde, ved, foruden den almindelige Neutralitetsvagt, at vedligeholde Forbindelsen mellem Danmark og disse fjernere Øer, da de Krigsførendes Blokadeforanstaltninger gjorde al anden Forbindelse umulig, samt ved ogsaa

paa disse Steder at
civile Administration

I Bilag 6 er

a) Assistance

b) Assistance

c) Assistance

IV. Flaad

Ved Gennem
Rammer end efter
Udrustning Aaret ig
bl. a. paa at udfylde
overlades til det værr
ekstraordinær Bevilli
Anvendelsen

ca. 2.8

ca. 2.2

ca. 0.8

ca. 0.5

De store Kra
mange Enheder som
suppleres, og at Dele
forcerede Tjeneste sl

Uagtet man
mænd i de udrustede
Antal, viste det sig,
Besættelse af Befalin
Af faste Officer
Udbrud 213. (se Bilag
har været ca. 380.

For at tilveje

a) Midlertidig
af ca. 35.

b) Indkaldelse
Tjeneste i Løbet af Sil
Antal af noget over

c) Indkaldelse
neste under Sikrings

*) Jvfr. Side 65—67. — Indtil d. 31. Decbr. 1919 var der uskadeliggjort 8924 *Miner*.

	Displacement Tons	Sat i Vandet	Hvorledes opført ved Sikringsstyr- kens Ophævelse d. 31. Marts 1919
<i>Undervandsbaade:</i>			
Nymfen.....	164/204	1914	Linien
Najaden.....	—	1913	—
2. April.....	—	—	—
Havfruen.....	—	1912	—
Havmanden.....	—	—	Reserven
Thetis.....	—	—	—
Dykkeren.....	105/132	1909	Forlist den 9. November 1916.
<i>Flyvebaade.</i>			
2 Donnet Leveque Baade...	80 H. K. Gnom	Byggede 1913	1 ødelagt 1914. 1 — 1915.
<i>Reserven:</i>			
<i>Kystforsvarskib:</i>			
Skjold.....	2200	1896	Reserven.
<i>Krydsere:</i>			
Valkyrien.....	3000	1888	Skibe til særl. Formaal.
Hejmdal.....	1313	1894	Reserven.
Gejser.....	1282	1892	—
<i>Kanonbaade:</i>			
Guldborgsund.....	270	1884	Reserven.
Grønsund.....	247	1883	Ombygget til Værkstedsskib 1917
Lille Bælt.....	250	1875	Udgaaet af Flaaden.
Falster.....	390	1873	—
<i>Torpedobaade:</i>			
Springeren.....	89	1891	Udgaaet af Flaaden.
Havhesten.....	109	1888	—
Narhvalen.....	117	—	Reserven. Benævn. nu T. 5.
Søløven.....	108	1887	Reserven. Benævn. nu T. 3.
Støren.....	110	—	Udgaaet af Flaaden.
T. 5.....	74	1884	—
T. 4.....	67	1883	—
T. 3.....	59	1881	—
<i>Patrouillebaade:</i>			
P. 1.....	39	1879	Udgaaet af Flaaden.
P. 2.....	15	1884	—
P. 3.....	—	—	—
P. 4.....	20	1889	Reserven.
P. 5.....	—	1890	—
P. 6.....	—	—	—
P. 7.....	—	—	—
P. 8.....	48	1894	—
P. 9.....	46	1895	—
P. 10.....	17	1888	Udgaaet af Flaaden.
P. 11.....	—	—	—
P. 12.....	25	1889	Reserven.
P. 13.....	—	—	—
P. 14.....	16	1886	Udgaaet af Flaaden.
P. 15.....	—	—	—

Skibe til særl.
ma

Kongedannebrog....

Skole
Skonnert Ingol

Opmaal
Marstrand....
Krieger.....
Willemoes....

Inspekti
Islands Falk...
Beskytteren...
Absalon.....

Endvid
væsenet.

	Displacement Tons	Sat i Vandet	Hvorledes opført ved Sikringsstyr- kens Ophævelse d. 31. Marts 1919
Skibe til særlige For- maal:			
<i>Kongeskib:</i>			
Dannebrog.....	1104	1879	Kongeskib.
<i>Skoleskib:</i>			
Skonnert Ingolf.....	1012	1876	Skoleskib.
<i>Opmaalingsskibe:</i>			
Marstrand.....	172	1861	Opmaalingsskib.
Krieger.....	—	—	—
Willemoes.....	162	—	—
<i>Inspektionsskibe:</i>			
Islands Falk.....	769	1906	Inspektionsskib.
Beskytteren.....	447	1900	—
Absalon.....	297	1877	—

Endvidere Transportfartøjer, Kasernes skibe, Skibe hørende til Fyr- og Vager-
væsenet.

Flaadens Krigsberedskab den 31. Juli 1914.

a. Sikringsstyrken.

Skibe	Krigsberedskab 31. Juli 1914	Kommando hejst	Klar paa Varsel
<i>Kystforsvarsskibe:</i>			
Peder Skram	Paa Togt i Øvelseseskadre ...	$15\frac{1}{4}$ 14	24 Timer
Olfert Fischer	Oplagt med Stambesætning...	—	
Herluf Trolle	Paa Togt i Øvelseeskadre	—	
Skjold	Oplagt. Under Eftersyn		
<i>Krydser:</i>			
Hejmdal	Paa Togt som Skoleskib for Kadetter og Ingeniørelever..	$23\frac{1}{5}$ 14	
<i>Mineskibe.</i>			
Lossen	Oplagt		24 Timer
Hjælperen	Paa Togt i Øvelseseskadren ..	$9\frac{1}{7}$ 14	
Minekran, 1, 2, 3, 4....	Oplagt		4 —
Dampbaade A. og B....	—		4 —
Minebaade 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	—		4 —
<i>Torpedobaade.</i>			
Søridderen	Paa Togt i Øvelseseskadren ..	$15\frac{1}{6}$ 14	
Søulven	—	—	
Flyvefisken	—	—	
Tumleren	—	—	
Vindhunden	—	—	
Spækhuggeren	—	—	
Sværdfisken	—	—	
Delfinen	—	—	
Hvalrossen	—	$14\frac{1}{3}$ 14	
Søbjørnen	Oplagt		12 Timer
Havørnen	—		12 —
Hajen	—		12 —
Makrelen	—		12 —
Nordkaperen	—		12 —
Springeren	—		12 —
Havhesten	—		12 —
Narhvalen	—		12 —

Skibe

Undervandsbaade.

Nymfen

Najaden

2. April

Havfruen

Havmanden

Thetis

Dykkeren

Kanonbaade.

Falster

Guldborgsund

Patrouillebaade.

Nr. 8

Nr. 9

Nr. 12

Nr. 13

Depotskib til Lynettehavn

Esbern Snare

Logisskib for Mærkeve
senet

Opmaalingskibet Ma
strand

Krydser.

Gejser

Kanonbaad.

Lille Bælt

Torpedobaade

Støren

Søløven

Patrouillebaade.

Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 1
14, 15

Nr. 7

Krydser Valkyrien....

Kanonbaad Grønsund .

Torpedobaade.

Ormen

Nr. 3, 4, 5

Minebaade.

Nr. 1, 9

Bilag 3.

i 1914.

Kommando hejst	Klar paa Varsel
$15/4$ 14	24 Timer
—	—
$28/5$ 14	—
—	—
$9/7$ 14	24 Timer
—	4 —
—	4 —
—	4 —
$15/6$ 14	—
—	—
—	—
—	—
$14/3$ 14	12 Timer
—	12 —
—	12 —
—	12 —
—	12 —
—	12 —
—	12 —
—	12 —

Skibe	Krigsberedskab 31. Juli 1914	Kommando hejst	Klar paa Varsel
<i>Undervandsbaade.</i>			
Nymfen	Paa Togt i Øvelseseskadren ..	$27/7$ 14	—
Najaden	—	$1/2$ 13	—
2. April	—	$5/2$ 14	—
Havfruen	—	—	—
Havmanden	—	$17/6$ 14	—
Thetis	—	$2/6$ 13	—
Dykkeren	—	$6/6$ 14	—
<i>Kanonbaade.</i>			
Falster	Oplagt	—	24 Timer
Guldborgsund	—	—	24 —
<i>Patrouillebaade.</i>			
Nr. 8	Oplagt	—	12 Timer
Nr. 9	Paa Togt i Øvelseseskadren ..	$15/7$ 14	—
Nr. 12	Oplagt	—	12 —
Nr. 13	—	—	12 —
<i>Depotskib til Lynettehavnen</i>			
Esbern Snare	Oplagt	—	24 Timer
<i>Logiskib for Mærkevæsenet</i>			
Opmaalingsskibet Marstrand	Paa Opmaalingstogt	$1/5$ 14	—
b. 1. Suppleringsstyrke.			
<i>Krydser.</i>			
Gejser	Oplagt	—	2 × 24 Timer
<i>Kanonbaad.</i>			
Lille Bælt	Oplagt	—	2 × 24 Timer
<i>Torpedobaade</i>			
Støren	Oplagt	—	24 Timer
Søløven	—	—	24 —
<i>Patrouillebaade.</i>			
Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15	Oplagt	—	24 Timer
Nr. 7	— Under Eftersyn	—	—
2. Suppleringsstyrke.			
<i>Krydser Valkyrien</i>			
<i>Kanonbaad Grønsund ...</i>	Oplagt	—	—
<i>Torpedobaade.</i>			
Ormen	Oplagt, Under Eftersyn.	—	—
Nr. 3, 4, 5	—	—	—
<i>Minebaade.</i>			
Nr. 1, 9	Oplagt	—	—

Skibe	Krigsberedskab 31. Juli 1914	Kommando hejst	Klar paa Varsel
<i>Skoleskib.</i>			
Ingolf.....	Paa Togt som Skoleskib for Konstabelevskolen.....	7/8 14	
<i>Opmaalingsskibe.</i>			
Krieger.....	Oplagt		
Willemoes.....	Paa Togt ved Opmaaling.....	1/5 14	
<i>Inspektionsskibe.</i>			
Islands Falk.....	Paa Togt. Stationsskib ved Is- land.....	28/2 14	
Beskytteren.....	Oplagt		
Absalon.....	Paa Togt. Fiskeriinspektion i de danske Farvande.....	1/5 14	

Bilag 4.Neutralitetskræn

- 1914.
17. Aug. Tysk armer
(e) af dansk K
15. Sept. Tysk Motor
(e) Assistance
25. — Tysk Flyve
(d)
27. — Tysk armer
(c) til at passer
29. — 2 tyske arr
(c) lodsede gen
efter om at
19. Okt. Undervands
tagelse ang
fra Nakkeh
mod »Havm
lige under l
Torpedoern
Den
20. — Fejltagelse
(c) 3 tyske Min
Bugt.
27. Nov. Tyske Torp
(d) skibe »Nore
dansk Terri
28. — Tysk Flyve
(g) Myndighede
lelse og Ma
6. Dec. Tysk Unde
(f) de lokale l
10. — Tysk Jager
(b) Del. Dansk
peren, inde
- 1915.
15. Jan. Tysk Flyve
(g) sterede de
nering.